

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za in-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din.
Amerika letno 1 dolar. — Račun pošne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Konkurenčna borba v kmetijstvu

Že večkrat smo obravnavali hude čase kmetovanja po vsem svetu in skušali dognati vzroke, ki so privedli tako daleč, da se majejo tudi pri nas stoletni grunti. Kakor ni mogoče zdraviti dveh bolnikov, ki obolita za isto boleznijo, na enak način, tako so tudi zdravila za krizo kmetovanja kaj različna. Kanadska vlada kupuje žito od farmerjev, gradi križem dežele ogromna žitna skladišča kakor egiptovski faraon in čaka na sedem suhih let. Zedinjene države opuščajo za letos v veliki meri žitarstvo in sodijo: Čim manj žita, tem manj izgube. Rusija združuje posamična gospodarstva v zadrage, ki jim sicer jemlje konje, vole in starinske pluge, daje jim pa moderne kmetijske stroje, da bi pridelali več žita z manjšim trudom in manjšimi stroški.

Banat hoče omejiti žitarstvo in se vreči na tako zvane industrijske rastline: konopljo, solnčnico, repico in druge. Uvesti hočejo iz daljne Mandžurije neko oljno rastlino, sojo, podobno pritličnemu fižolu, ter že v naprej štejejo dobiček. Ves boj med svetovnim zalagateljem žita, Ameriko, in evropskim kmetom gre pač za tem, da se do skrajnosti poceni pridelovanje žita, ki se lahko potem tudi ceneno prodaja. Kaže, da bo v kljub veliki oddaljenosti Amerika odnesla zmagano, saj je ta že silno izpopolnila kmetijske stroje. Američani imajo na primer stroj, ki kosi žito in ga obenem že kar omlati; razen tega so odpravili orača in sejalca. Vse delo je prevzel stroj. Delo stroja je silno poceni, posebno ker stroja ni treba ne rediti ne oblačiti, kadar dela. Vzdrževanje poslov in gospodarskih poslopij, ki požre pri nas ogromne novce, tamkaj povsem odpade, kar silno poceni pridelek.

A to še ni vse. V poslednjih desetih letih so učenjaki, ki raziskujejo križanje rastlin, dognali, da je mogoče poljubno uplivati na lastnosti novega zaroda. Z umetnim križanjem nastanejo nove sorte žita in drugih kmetijskih rastlin, ki dajejo pod istimi pogoji kakor dosedanje domače sorte, torej brez kakih novih izdatkov za obdelovanje in gnojenje, znatno višje in boljše donose, ki presegajo najvišje dosedanje donose kar za celo tretjino. Jasno je, da lahko pridelovalec brez žrtve zniža ceno, če je treba.

Sicer smo tudi doslej nekako plemenitili seme z izbiranjem in gojenjem najlepših rastlin, vendar pa je bilo treba vedno kupovati drago tako zvano selekcionirano blago, ker je v dveh letih oplemeniteni seme izgubilo svoje, rekel bi, privzgojene lastnosti. Sorte, ki danes umetno nastajajo pod rokami semenogojcev, pa so v vseh svojih vrlinah stalne, ker so te lastnosti nastale po križni oploditvi in se podedujejo. Samo en vzgled, kaj se dá tako doseči! V buharski stevi v Rusiji so gojili stoletja pšenico. Ker je padavin tamkaj malo, se je pšenica polagoma prilagodila temu in je zrasla komaj komolec visoko. Seveda je ostal tudi klas kratek. Poskušali so sejati boljše sorte, a te niso uspevale zaradi suše. Danes pa se je posrečilo po umetnem križanju z dolgočasnimi sortami podaljšati sam klas buharske pšenice za polovico in tako podvojiti pridelek, dočim je ostala vsa ostala oblika pšenice neizpremenjena, da more kljubovati suši.

Amerika in Rusija sta prav v tem daleč pred drugimi deželami. Le Nemčija ju skuša posnemati. Prav ta prednost pa bo, združena s prvovrstnimi stroji, pobila vso konkurenco, ker bodo ti napredni kmetovalci najceneje pridelovali.

Tako tehtajo razne države svoje kmetijstvo

in skušajo utesiti iz krize. Kako pa se naj pri nas v ožji slovenski domovini rešimo kmetijske krize? Slovenija je svet zase, ki nima z Ameriko, Nemčijo, Češko, pa tudi ne z ostalo lastno državo, kar se bodočnosti kmetijstva tiče, mnogo skupnega. Zato moramo pogledati sami za zdravili za svojo bolezen. Tu so poklicani kmetijski strokovnjaki in drugi činitelji, da najdejo pravo pot.

Dobra mati

Toliko se danes piše in govori o materi. Prirejajo se materinski dnevi in predavanja o materi. Naj tudi »Domovina« enkrat izpregovori o materi, in to o dobri materi.

Dobra mati je najprimernejša označba za pravo mater. Otrok jo kliče vedno le dobro mamico. V njej vidi in najde združene vse človeške kreposti. Dobra mati posveti vse svoje moči v srečo družine, v vzgojo svojih otrok. Ona je opora in pomagalka možu pri njegovem delu, razvedrilka pri njegovih čezmernih skrbih. Dobra mati je žena, ki po pogovoru podpira tri ogle hiše. Dobra mati vzgaja otroke za vse lepo, blago in vzvišeno. Ona vceplja v nedolžno srce deteta ljubezen do bližnjega, ga navaja k zaposlenju, odganja od njega slabe navade.

Ko otroci odrasčajo in ko so odrasli, jim stoji vedno ob strani z najlepšimi nauki in opomini.

Dobra mati objema vso družino, vse svoje otroke z enako materinsko ljubeznijo. Na slaba pota zašlemu otroku posveti še večjo pažnjo, večjo ljubezen, s katero ga skuša spraviti na pošteno pot življenja.

Tako dela vsaka dobra mati, pa naj bo potem te ali one vere. Za tem gre tudi vse stremljenje, dobiti v naši državi prave, dobre matere, ker po teh bomo dobili tudi dobre, poštene, marljive in zavedne državljane, kajti dobra, skrbna mati vzgaja svojo družino tudi v narodnem duhu.

Da bo to materinsko gibanje v naši državi, ki šteje toliko ver, res imelo uspeh in privedlo vse prave matere do skupnega delovanja za ciljem dobre otroške vzgoje, tedaj je najprimernejše, če se vodi ta akcija pod naslovom »Dobre matere«, ker pod tem naslovom se lahko združijo vse matere brez razlike na njihovo veroizpoved. **Mati.**

O utaji, razbojništvu in drugih grehih

Zadnjič smo obdelali iz poglavja o kaznivih dejanjih zoper imovino glavne predpise o tatvini. Danes nadaljujemo po vrsti, kot so določbe v kazenskem zakoniku, z utajo, razbojništvom, izsiljevanjem in prikrivanjem.

Utaja

pomeni to, kar smo po starem označevali kot poneverbo (iz nemškega »Veruntreuung«). Nova beseda »utaja« je nedvomno mnogo lepša in tudi slovenski pravilnejša ter poleg tega še bolj praktična, ker uporabljajo ta izraz tudi Srbi in Hrvati.

Kdor protipravno prisvoji v svojo ali tujo korist tujo premično stvar, ki mu je zaupana ali ki jo je našel ali do katere je prišel po naključju, se kaznuje kot utajilec s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic, v lažjih primerih pa z zaporom ali v denarju. Preganjati se začne na predlog. Tu gre za preprosto utajo stvari, ki je kazniva le, če je storjena naklepno. Poskus ni kazniv.

Predpis glede težjih primerov uradne utaje pa je naslednji: Če je storil utajo državni uslužbenec v izvrševanju javne službe ali varuh, skrbnik ali vzgojitelj glede njemu zaupane imovine, se kaznuje z robijo do desetih let. — Če pa je vrednost utajene imovine manjša od tisoč dinarjev, se kaznuje utajilec s strogim zaporom in z izgubo častnih pravic. — Tu ne smemo pozabiti povedati, da se za »državnega uslužbenca« smatra poleg osebe, ki je v državni službi po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenecih, tudi oseba, ki je v službi pri državnem ali samoupravnem oblastvu ali ki vrši z zakonsko pooblastitvijo trajno ali začasno javno službo, a ne spada pod zakon o uradnikih. — Poskus je pri

uradni utaji kazniv le, če gre za zločinstvo, to je v tem primeru, če presega vrednost utajene stvari tisoč dinarjev.

Posebne določbe pa imamo za takozvane male tatvine in utaje: Kdor ukrade ali utaji stvari male vrednosti, toda največ do tri sto dinarjev, se kaznuje s strogim zaporom do enega leta. — Kdor stori to iz nuje (stiske, potrebe), se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do tri tisoč dinarjev. — Z zaporom do treh mesecev ali v denarju do tri tisoč dinarjev se kaznuje tudi, kdor ukrade ali utaji živila ali življenske potrebščine male vrednosti, toda največ do tri sto dinarjev, zaradi neposredne porabe ali upotrebe zase ali za svojo rodbino. Poskus se kaznuje. V posebno lahkih primerih sme sodišče storilca tudi oprostiti vsake kazni.

Če storilec v primeru navadne tatvine ali preproste utaje prostovoljno oškodovancu vrne stvar ali povrne njeno vrednost pred obsodbo, omili sodišče kazen po svobodni oceni; če pa je storil to pred pokrenjenim postopanjem, ga sme sodišče tudi oprostiti vsake kazni.

Ako so storili tatvino ali utajo zakonski soprogi drug napram drugemu ali predniki proti potomcem v ravni vrsti, jih ni kaznovati, če obstoji med temi osebami skupnost življenja; če pa te skupnosti ni, se začne preganjati na zasebno tožbo.

Razbojništvo.

Tretja vrsta kaznivih dejanj zoper imovino je razbojništvo, čemur smo dosedaj rekli nelepo rop po nemškem Raub. Posihmal porečemo torej pravilno razbojništvo in razbojnik ter imamo isto izraze tudi pri Srbohrvatih.

Kdor odvzame tujo stvar s silo, uporabljeno zoper kakšno osebo, ali s pretnjo istočasne nevarnosti za življenje ali telo ali kdor kakšno osebo na drug način onesposobi, preprečiti ta odvzem, z namero, da bi pridobil s prisvojitvijo stvari sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, se kaznuje kot razbojnik z robijo do petnajstih let.

Kot razbojnik pa se kaznuje tudi tat, ki uporabi, zaloten pri dejanju tatvine, z namero, da bi ukradeno stvar obdržal, zoper kakšno osebo silo ali pretnjo istočasne nevarnosti za življenje ali telo kakšne osebe ali onesposobi kakšno osebo na drug način, da bi mu preprečila odnesti stvar.

Imamo pa tudi primere, ko se razbojnik kaznuje z najmanj petimi leti robije ali z dosmrtno robijo. Ti težji primeri so:

- 1.) če se je prizadela pri razbojništvu komu težka poškodba;
- 2.) če je storilo razbojništvo več oseb;
- 3.) če se je storilo razbojništvo ponoči;
- 4.) če se je storilo razbojništvo z okrutnostjo ali mučenjem;
- 5.) če je imel razbojnik pri sebi zaradi napada ali obrambe ali zato, da bi uničil osebe in imovino, nevarno orodje ali razpočne tvarine.

Če je bil pri tem kdo usmrčen, se kaznuje razbojnik s smrtjo ali z dosmrtno robijo.

Izsiljevanje.

O izsiljevanju govorimo, če izsili kdo od drugega z namero, da bi pridobil sebi ali drugemu protipravno imovinsko korist, ko mu je zapretil z zločinom ali ga je onesposobil za odpor, da kaj stori ali ne stori ali trpi na škodo svoje ali tuje imovine, se kaznuje kot izsiljevalec s strogim zaporom in v denarju in z izgubo častnih pravic. Poskus se kaznuje.

Kdor preti z namero izsiljevanja drugemu z ubojem ali z drugim občeznanim zločinom ali uporabi zoper koga silo, se kaznuje z robijo do petih let.

Če vrši izsiljevalec izsiljevanje obrtno ali nadaljevalje zoper isto osebo, se kaznuje z robijo do petnajstih let.

Prikrivanje.

Kdor prikriva stvari, o katerih je mogel misliti, da so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, jih sprejema v zastavo ali z drugo namero, kupuje ali pomaga, da se razpečajo pri drugem, se kaznuje s strogim zaporom do treh let ali v denarju do 30.000 Din.

Kdor to stori, a je vedel ali je moral smatrati, da so bile stvari pridobljene s kaznivim dejanjem, se kaznuje s strogim zaporom in v denarju.

Kdor stori dejanje iz prejšnjega odstavka obrtno, se kaznuje z robijo do desetih let in v denarju. — Prihodnjič bomo nadaljevali razpravo o prevari in drugem.

Politični pregled

Angleški vladi, ki ji je grozila neizbežna kriza v pričetku maja, je zaenkrat podaljšal življenje voditelj liberalcev

Lloyd George, ki je sklenil podpirati delavsko vlado

do nadaljnjega ter ji omogočiti rešitev najvažnejših vprašanj, predvsem vprašanja londonske pomorske razorožitvene konference ter ureditve odnošajev z Egiptom in Indijo.

Pomorska razorožitvena konferenca je ostala na mrtvi točki in se bo najbrže neslavno končala ter bo še dobro, če ne bo po njej nastopila nova doba še silnejšega pomorskega oboroževanja. Krivcev za ta žalostni konec bo mnogo. Glavna

pa sta vsekakor spor med Francijo in Italijo, katera zadnja zahteva, da bi se ji priznala pravica, zgraditi enako močno mornarico, kakor jo ima Francija, in pa stališče Angležev in Američanov, ki so sicer največji borci za mir, a ne marajo prav ničesar prispevati za varovanje tega miru.

Angleško-egiptska pogajanja za neodvisnost Egipta so se pričela

kakor navadno vsa slična pogajanja na zelo svečan način. Pri otvoritvi je bilo čuti vse polno najlepših besed. Vprašanje pa je le, ali se bodo te lepe besede izpolnile, ker je gotovo, da se bodo Angleži temeljito premislili, preden bodo dali iz rok ključ do Indije, ki ga drže v rokah z

nadoblastjo v Egiptu, preko katerega gre Sueški prekop. Morda bodo pristali na odpoklic angleških čet z neposrednega egiptskega ozemlja. Na vsak način pa bodo ohranili svoje vojaške postojanke ob Sueškem prekopu in v Sudanu. Baš v Sudanu pa bi se vrtnili Egipčani radi za vsako ceno, ker vedo, da ne bodo resnično neodvisni, dokler imajo Angleži v rokah Sudan, kjer so velike zatvornice ob Nilu, s katerimi lahko vsak čas zapro sleherni dotok Nila v Egipt in s tem izstradajo vse egiptsko prebivalstvo, ki je navezано na Nilovo vodo kakor na vsakdanji kruh.

Najtežja pa bo naloga delavske vlade pri reševanju indijskega vprašanja,

ki je postalo zadnje čase že naravnost svetovno vprašanje. Indijski nacionalizem, ki je hodil v šolo na zapadu, je črpal svoje nauke iz uspeha evropskih in azijskih narodov, ki so v zadnjih desetletjih obračunali s tujimi gospodarji ter se osamosvojili. Njegov duševni oče in voditelj indijskih nacionalistov Gandhi, ki je po svoji osebi bolj svetnik kakor pa politik, se je odločil, da bo v borbi za zmago indijskega nacionalizma uporabil druga sredstva, kakor pa so jih uporabili ostali narodi. Dočim so se ti z orožjem v roki borili za zmago svojih nacionalnih idej, je pričel pridigovati Gandhi nov način boja:

Izvajanje neposlušnosti napram vsem ukazom angleških gospodarjev,

in kršenje njihovih odredb ter nekupovanje angleških proizvodov. Kot bojno znamenje za pričetek tega pokreta je smatrati Gandhijev pohod k morju, kjer je pričel sam pridelovati iz morske vode sol in je na ta način opozoril indijski narod, da si lahko sam prideluje sol iz morja, namesto da bi kupoval sol, katero prodajajo Angleži kot monopolno biago, ki jim donaša bogate dobičke, iz katerih plačujejo milijonske pokojnine raznim lordom in velikašem, ki so služili nekaj let v Indiji.

Zaradi kršitve solnega monopola bodo Angleži morda aretirali Gandhija,

kakor so že mnoge njegove tovariše, ter ga obdolžili sčuvanja k uporu. Mogoče pa je tudi, da tega ne bodo storili, ker se zavedajo, da stoji danes za Gandhijem ves narod, ki bi najbrže tisti hip, ko bi se zaprla za Gandhijem jetniška vrata,

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

«Jejhata, jejhata! Bog nas varuj! Ta je pa res rokovnjač!» se je opogumil neki star kmet. Ali ste ga videli? Prav po rokomavharsko je bil napravljen. Menda je to rokovnjaška noša. Take širokokrajnike imajo, da so obrazi kar skriti, pa črno obleko in tiste ogrinjače!»

Zdaj so se pričeli prepirati. Eni so trdili, da si rokovnjač ne bo upal pri belem dnevu v Šiško, kjer ga lahko Francozje ujamejo kakor miško v past. Drugi so pa svojeglavno trdili, da je to pravi rokovnjač.

Neznani jezdec je med tem že dospel do Čadežev hiše. Razjezdil je in odšel na dvorišče gledat parizar.

Nekdo je opozoril vojake, da hodi okoli Čadeža sumljiv človek. Drugi je poudarjal, da je to rokovnjač, ki ga je treba zgrabiti in zapreti.

Par vojakov je res odšlo, da bi aretirali zagonetnega tujca.

Rokovnjač se je baš vrnil z dvorišča in zasedel konja, ko je zagledal vojaka. Pognal je na stransko pot za hišami in v urnem diru odhitel.

Vojaka sta nekaj kričala za njim. Ni se zmenil. Vihral je dalje.

Komaj eno uro nato je prijezdil po glavni cesti konjenik v domači gorenjski obleki. Na vozu za njim je sedel kmet in dva francoska vojaka.

Vsi so sedeli okoli dveh zvezanih rokovnjačev, ki sta čepela na vozu uklenjena, a usta sta imela začepljena.

Eden teh rokovnjačev je bil kar podoben onemu, ki je prej rogovilil po cesti. Baš tako kosmat je bil.

Voz je drdral proti Čadeževi hiši. Mahoma je zadel ob debel kamen, kolo se je snelo.

Kmet, ki je jezdil konja, je skočil na tla, zarobantil in odšel v hišo k staremu Čadežu.

Čadežev očka je sedel za mizo pri večerji. Tedaj so se odprla vrata in vstopil je kmet.

Čadež ga ni poznal. Kmet je začel brez oklevanja:

«Dober večer! Vi ste velik prijatelj Francozov. Poglejte, nesreča se nam je pripetila! Voz se nam je pokvaril.»

Dva najbolj nevarna rokovnjaška tiča vlečemo v Ljubljano. Peš ne marata iti, če ju na mestu ubijemo! Ali nam hočete posoditi vaš voz?»

«Samo parizar je doma, ki sem ga šele večeraj dobil. Nič kaj rad ga ne dam!» je odvrnil stari Čadež in stopil na prag.

Ko je pa videl dva francoska vojaka, se je prijazno nasmehnil in odločil:

«Pa naj bo! Kar vzemite parizar! Ampak še nocoj mi ga morate vrniti! Kdo ste pa vi?»

«Kmet Škafar s Srednje Bele sem,» je odvrnil nagovorjeni.

Ljudje so se zbrali okoli voza, kjer sta bila rokomavha. Zmerjali so ju in jima kazali jezike.

Rokovnjača sta jih pa gledala tako žalostno in proseče, da so se kmalu naveličali svoje šale.

Prenesli so rokomavha na parizar, ki je kmalu izginil v cestnem prahu.

Zadnji je odjezdil kmet, ki se je še enkrat zahvalil dobremu Čadeževemu očetu.

Ko je dospel parizar do poti, ki je zavila na polje, se je okrenil. Že so drevili čez polje po širokem kolovozu.

Daleč na hribljanskem polju se je parizar ustavil. Kmet, ki je jezdil konja, je skočil na tla. Odvezal je oba rokovnjača in jima ukazal, naj se urno napravita in zgineta.

«Dobro, da se nista izdala, sicer bi vama slaba predla! Ker sta pa znala tako lepo igrati rokovnjače, sta opravila!» ju je pohvalil kmet, ki ni bil nihče drugi kakor Dondež.

Ona dva rokovnjača sta bila dva kmeta, ki so ju zgrabili kar na cesti. Ostali so bili sami preoblečeni rokovnjači.

Preplašena kmeta sta se zdaj urno preoblekla v svoje obleke, ki sta jih prej morala pustiti za nekim grmovjem. Brž sta jo mahnila dalje.

«Tako! Dobro smo opravili. Najprej sem se jim pokazal v pravi rokovnjaški podobi, zdaj sem bil pa kmet. Poznal me ni nihče. Pa sem videl tudi tistega nosatega Boštjana iz Pirnič, ki me je prej napadel. Čudno, da si ljudje ne morejo zapomniti obraza, če se le malo spremeni!» je modroval Dondež.

Zapeljali so parizar daleč v hosto. Vlekli so ga štirje rokovnjaški konji, pa je še težko šlo po slabi gozdni poti. Še nesreča bi se bila kmalu pripetila, kajti neki konj se je splašil. Komaj so ga ustražovali. Naposled so morali obstati, kajti konji niso mogli več v parih dalje. Hosta se je zgostila.

Še naslednji dan je Čadež zaman čakal na svoj voz. Oglasil se je pri vojaškem oblastvu v Ljubljani, kjer je zvedel, da ni nihče privedel rokovnjačev.

posegel po orožju in otvoril krvavi ples za sodbodo Indije, ki bi imel kljub vsej silni moči britanskega imperija za tega gotovo katastrofalne posledice. Na vsak način pa se bodo dogodki sedaj v Indiji razvijali z dokaj večjo naglico ter bomo prihodnje tedne iz te bajne dežele čuli najbrže še vse drugačne vesti. kakor samo to, da divjata po posameznih indijskih pokrajinah kuga in glad.

V Nemčiji je prejela vlada kancelarja dr. Brüninga lepo zaupnico,

ki pa so jo pomagali izglasovati, žal, desničarji, ki so vse prej kakor naklonjeni nemški republiki in politiki sporazumevanja z zapadnimi velesilami, kakor jo hoče voditi ta vlada. Gotovo je že sedaj, da bo vlada imela v bližnji bodočnosti še mnogo težkih ur s finančno reformo, ki predvideva znatno zvišanje davkov in delno znižanje zavarovanja za brezposelne. Vprašanje je sploh, ali se bo vladi posrečilo zbrati potrebno večino za sprejem novega proračuna. Ako se ji to ne bo posrečilo, potem bo parlament razpuščen in bodo razpisane nove volitve. Finančna reforma pa bo vzoknjena z zasilno odredbo.

V Rusiji so se pričeli boljševiki pošteno prepirati med seboj

zaradi neuspeha Stalinovega načrta o nasilnem pokomunistenju ruskih kmetov. Po poročilih iz Moskve je nezadovoljstvo tako veliko, da je zajelo celo boljševiške mogotce in da so ti na seji, na kateri se je razpravljalo baš o težavnem položaju, v katerem se nahaja Rusija, navalili kar s pestmi na Stalina, da ni dosti manjkalo, da ga niso pobili, če bi ga v zadnjem hipu ne rešil eden njegovih najzvestejših prijateljev.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

NOVA SMER V REJI PERŠUTNIKOV.

Svetovna trgovina zahteva danes lahke peršutnike, ki dajejo najfinejšo svinjsko pečenko in najboljše gnjati. Dosedaj smo redili peršutnike do starosti enega leta, ki so tehtali po 110 do 120 kg in več. S to povprečno težo smo jih klali doma in

prodajali za izvoz. Danes so pa taki peršutniki za izvoz pretežki in se po njih manj povprašuje. Danes zahteva trgovina mlajše blago, težko po 60 do 80 kg. Tako blago iščejo in plačujejo na vnanjih trgih in iščejo ga danes tudi pri nas. Po drugi strani pa zahtevajo težke špeharje, ki dajo dosti masti in mesa za klobase.

Položaj glede peršutnikov se je torej izpremenil za vse tiste prašičerejce, ki hočejo peršutnike prodajati za izvoz. Spričo tega položaja je treba, da spremenimo dosedanje reje težjih peršutnikov in se poprimemo reje lažjih živali, kar je za nas maloposestnike toliko ugodnejše, ker pridemo s tem hitreje do denarja. Vsa reja takih peršutnikov traja namreč dobrega pol leta, tako da jih lahko po dvakrat na leto zredimo in prodajamo, če si namreč vso rejo primerno uredimo. Na trg jih lahko spravimo od jeseni do spomladi, sicer pa tudi lahko čez poletje, kajti v velikih mestih in industrijskih krajih jedo svežo svinjino čez vse leto.

Oddaji takih lažjih peršutnikov je treba tudi vso dosedanje rejo prirejati, da bo mogoče izhajati s potrebno krmo za pisanje. Dosedaj smo bili vajeni pitati prašiče s pridelkom, ki smo ga spravili do jeseni. Med zimo, zlasti proti koncu zime je krme zmanjkalo. Znaprej bo treba skrbeti za potrebno krmo tudi ob drugem času in bo treba glede pitanja sploh zavzeti drugo stališče. Gledati bo zlasti na to, da začnemo dobro odstavljena praseta takoj bolj močno rediti in pitati, da jih bo mogoče hitreje oddati. Če jih odstavimo od mleka s 3 meseci, ima vsa nadaljnja reja in pitanje trajati tudi 3—4 mesece, tako da so živali v starosti 6—7 mesecev že godne za oddajo in za zakol. S tako naglim opitanjem dosežemo največ uspeha, ne le v rejskem oziru, ampak tudi v gmočnem, kar je za nas glavna stvar.

Ker moramo računati v glavnem s pomladnimi in jesenskimi gnezdi, bomo spomladna praseta lahko opitali do jeseni oziroma do zime, jesenska praseta pa do konca zime in do spomladi. Glavna kupčija bo tedaj od jeseni do spomladi.

Poudarjati je pri pitanju zgodnjih peršutnikov tudi še to, da nismo navezani pri takem pitanju zgolj na domača krmila, ampak da jih lahko in po potrebi dokupujemo, če nam račun nese. Pri tako nizki ceni krompirja, koruze in drugega žita

kakor smo jo imeli in jo še imamo letos, bo marsikomu kazalo, da se bo z njo okoriščal tudi pri svoji prašičereji. S tisto prazno kuho pri mladih prasutih, ki je sedaj v navadi in ki dela samo veliko vampa, je pa prenehati. Stremeti je tudi za tem, da prirejamo potrebna praseta za pitanje v domačiji in da jih ne iščemo Bog ve od kod. Domače blago je najboljšel!

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli I. 10'25 Din, II. 9'50 Din, III. 8'50 Din, krave debele 5 do 7 Din, krave klobasarice 4 do 5 Din, teleta 14 do 15 Din. Cene volom so poskočile za 25 do 50 par.

ŽITO. V splošnem se opaža na svetovnem trgu dviganje cen. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 7. t. m. (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenico, baško, po 250 do 262'50 Din, turščico, baško, času primerno suho, po 147'50 do 150 Din, moko «0» po 405 do 410 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56'20 do 56'40 Din;
dne 7. t. m. v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 796'31 do 799'31 Din;
100 nemških mark za 1348'75 do 1351'75 Din;
100 italijanskih lir za 295'45 do 297'45 Din;
1 dolar za 56'34 do 56'54 Din;
100 francoskih frankov za 220'54 do 222'54 Din;
100 češkoslovaških kron za 167'17 do 167'97 Din.

Sejmi

14. aprila: Višnjagora, Poljčane, Cankova.
15. aprila: Skaručina, Škocijan pri Krškem, Šmartno pri Litiji (živina), Št. Janž pri Dravogradu, Šoštanj, Sv. Peter pod Svetimi gorami.
17. aprila: Kapela pri Brežicah, Rajhenburg, Laško, Stična, Grahovo, Kandija, Dolnja Lendava.
16. aprila: Križevci v Prekmurju.
20. aprila: Št. Ilj pod Turjakom.

«Ti cigani! Rokovnjači sami so bili!» se je posvetilo starcu. Žal mu je bilo, da jim je nasedel, pomagati si pa ni vedel.

Kmalu je zvedela vsa Gorenjska, da so rokovnjači ob mraku odpeljali prvi kranjski parizar iz Šiške vpricho francoskih vojakov.

Kaj pa Matevž?

Napoleon je pričel zbirati svoje čete. Matevž je služil v ilirskem polku, ki je bil tedaj na Opčini pri Trstu.

Od tukaj so vsi vojaki odkorakali proti Ljubljani.

Mladenič je bil zelo srečen, ko je spet zagledal ljubljene domače kraje.

Komaj je prišel v Ljubljano, mu je Čadežev, ki je bil že podčastnik, izposloval par dni dopusta. Takoj jo je zadovoljen mahnil na Gorenjsko.

Nekega lepega dne so gorenjski kmetje začudeno ogledovali samotnega francoskega vojaka, ki je pogumno in brezskrbno mahal po cesti, čeprav je marsikateri vojak na samem kar izginil.

Ko je bil že daleč nad Kranjem, je zagledal pred seboj suho kljuse in drobnega možička.

«I, Gregec! Ali si res ti?» je zavpil vojak.

Nagovorjeni se je ozrl. Ko je zagledal Francoza, se je prestrašil:

«S tem ne maram češenj zobati!» je zamrmral in pognal svojega konjiča.

«Ne dirjaj, Gregec! Ali me ne poznaš? Matevž sem vendar, Matevž z dušo in krvjo!» je vpil vojak.

Kokošar je ujel besedo Matevž. Kakor blisk ga je nekaj presunilo. Napel je vajeti, jih potegnil k sebi, da se je konjiček kar vzel in obstal.

Gregec se je ozrl. Vojak se je približal. Starec mu je pomolil obe roki:

«Matevž! Matevž! Ali je mogoče, da si ti?» se je vzradostil.

«Da, jaz sem, nihče drugi! Kako se imaš, prijatelj moj stari? Kako je z mojo Uršiko?» je hitel mladenič.

«I, čakaj no! Na vse ti ne morem odgovoriti! Menda te ona bolj zanima kakor jaz? Zato pa govoriva najprej o njej!»

Razcvita se ko nageljček, a žalostna je ko črna gartroža! Fanta pa nobenega ne pogleda. Samo na Matevža misli. Vedno pravi, da se ne bo omožila, če ne bo tebe dobila!

«Najprej sem k nji namenjen!»

«Pa je ne boš dobil v preddvorski graščini! To brhko punico je vzel stari strmolski gospod, da mu streže. E, veš, pa tudi francoskim oficirjem, ki so menda vsi zatelebani vanjo!»

Starček je pogledal fanta postrani in pomežiknil.

«Da bi le ne bili res preveč zaljubljeni! No, zaupam ji kakor samemu sebi! je odvrnil Matevž.

«Zdaj greva pa kar skupaj! To bo vesela!» se je navdušil Gregec.

(Dalje prih.)

Denar.

A: «Moja žena zahteva zjutraj denar, opoldne denar, zvečer denar.»

B: «Grožno! Kam pa dene toliko denarja?»

A: «Kaj vem? Jaz ga ji ne dajem!»

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja.

(Dalje.)

Hčeri sta še bolj jokali. Naštevali sta, koliko sta prihranili pri gospodinjstvu in priredili pri prašičih, česar jima oče res ni mogel oporekati. Ponovno pa se je začel jeziti nad sosedom, češ, da mu pomaga sam peklenšček, ki seje ponoči plevel med njegovo žito, sosedovemu pa gnojil in priliva. «Škrat ga bo obogatil», je zaključil svoje krivo mnenje. «Zato bo pa nazadnje vzel njegovo dušo.»

V svoji togoti je podtikal Brinjarju vsa nemogoča dejanja. Dolžil ga je, da mu pošilja moro v hlev in čebele na rop; vse, kar se mu ni obneslo, mu je sosed zavdal ali začaral. Take nemnosti mu je narekovalo peklenško sovraštvo.

Val razburjenja je zanesel Tavžlja zopet nazaj k svojemu sinu. «Pravim, kje je Mihec?» je zarohnel. «Vedeti hočem, kam zahaja.»

Hčeri sta si brisali oči: Minka s predpasnikom in Ančka z ogrom naglavne rute. Med ihtenjem sta nekaj govorili, kar pa se ni umelo. Tedaj je stopil izza ogla Mihec v spremstvu Hostarjevega Jerneja.

«Vidiš ga, kod pa hodiš?» je bil Tavželj nenadoma ves drugačen. Mahoma se mu je ohladila togota, ker je prišel z Jernejem. Samega bi bil oštel kakor psa, Jernej mu je bil mogočen varuh.

«Očka, pa niste bili zopet hudi», se je Jernej pošalil in prisedel v senco. Z enim očesom je gledal očeta, z drugim pa Minko, ki je vidno

Kratke vesti

= **Dražba kož divjačine** 25. in 26. marca v Ljubljani. Zaloga blaga je bila srednja. Kakovost blaga je bila deloma dobra, večinoma pa slaba, čemur je vzrok letošnja mila zima. Zanimanje je bilo samo za dobro blago. Poleg domačih kupcev so bili tudi kupci iz Avstrije, Nemčije in Italije. Posredovalo se je za 170 prodajalcev. Na dražbi so bile zabeležene naslednje cene: kune zlatice 980 do 1130 Din, kune belice 800 do 900 Din, kune belice (glave) 1000 Din, veverice zimske 4 Din, lisice poljske 230 do 370 Din, lisice gorske 350 do 510 Din, lisice gorske (glave) 700 Din, jazbeci 52 do 78 Din, dihurji 150 do 185 Din, podlasice bele 50 do 56 Din, podlasice rjave 7 do 8 Din, mačke domače 10 Din, mačke divje 160 do 170 Din, vidre 850 do 900 Din, volkovi 240 do 260 Din, srne 15 Din, zajci domači 2-80 Din, zajci divji 15-50 do 16-70 Din; polhi in krti, za katere je bilo sploh zelo malo zanimanja, 2 do 3 Din.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Sokolsko delo gre svojo pot naprej. Telovadnica je vedno dobro zasedena — želeli bi bilo le več discipline! — prosveta pa tudi ne počiva. Masarykovo osemdesetletnico je društvo proslavilo 9. marca s primernim slavnostnim govorom, v katerem je br. prosvetar v širokih potezih orisal pomen tega velikega državnika tudi za nas Jugoslovane, in s ponovitvijo telovadne akademije. Največ priznanja so žele članice s svojimi «Mornarji», tako da so morale to točko ponoviti. Dne 23. marca smo videli «Dese-tega brata» v povsem dobri zasedbi in pri nabito polni dvorani. — V nedeljo 6. t. m. je gostoval pri nas diletanški oder žirovske podružnice Jugoslovanske Matice z «Lepo Vido». Uspeh naših ljubih gostov je bil popoln tako v moralnem kakor v gmotnem oziru. Ugajalo nam je zlasti, da smo videli med igralci tudi nekaj starejših, rutiniranih moči in ne samo brezskrbne mladine. Vsa čast njihovi požrtvovalnosti! Ustvarili so si dober naraščaj. Tako je bila Vida, ki je svojo ulogo odlično igrala, res — lepa Vida, pa se je tega tudi zavedala. Ali bomo mogli svoje prijatelje iz Žirov

zopet kaj kmalu pozdraviti v našem domu? — Sokol je poslal v savezni prednjački tečaj za proste in tekmovalne vaje za vsekoliški zlet svojega načelnika in načelnico. — Pred nekaj dnevi je bil aretiran bivši načelnik «Orla» in prosvetar Katoliškega izobraževalnega društva v Gorenjem Logatcu. Gre baje za stvari, ki spadajo pod zakon za zaščito države. Bil pa je zopet izpuščen.

PREDDVOR PRI KRANJU. (Smrt na kosa.) Dne 2. t. m. smo položili k večnemu počitku gospo Josipino Dolžanovo, rojeno Urbančičevo, nečakinjo prve slovenske pesnice Josipine Urbančičeve-Turnograjske. Pokojnica je bila dolgoletna poštarica in posestnica ter je bila zaradi svoje prijaznosti med ljudstvom splošno priljubljena. Zlasti med vojno je marsikateremu vojaku pripomogla s prošnjami do daljšega dopusta ter tudi do popolne osvoboditve in tako rešitve življenja. Vsi, ki smo poznali pokojnico, jo bomo ohranili v blagem spominu.

ADLEŠIČI. (Smrt na kosa.) Te dni je umrl v Pobrežju pri Adlešičih posestnik in lastnik zgodovinskega grada Pobrežje gospod Peter Rauh. Pokojnik je bil zvest naprednjak, pošten sin Bele Krajine; njegova gostoljubnost je bila znana daleč naokoli. Več let je bil upravitelj graščine Krupa, ki je bila takrat last barona

Apfalterna; pozneje je pokojni Rauh kupil od Apfalternov graščino Pobrežje ob Kolpi. Kot župan občine Adlešiči je bil odlikovan z redom sv. Save. Pogreba, ki se je vršil v nedeljo 6. t. m. na pokopališču v Adlešičih, so se udeležili tudi mnogoštevilni okoličani. Pevski zbor Sokola v Črnomlju mu je zapel žalostinke. Vrlega moža ohranimo v dobrem spominu!

KLADJE. Ko čitamo v naši ljubljani «Domovini» dopise, vidimo, da se od nas nihče ne oglašajo. Ni velika naša vas, vendar ima številne naročnike na «Domovino», saj drugega tako dobrega časopisa, kakor je «Domovina», gotovo ni v Sloveniji. Čudimo se le, da more kdo govoriti o «Domovini», da je brezverska. Še ničesar takega nismo brali v njej. Zato, kdor še ni naročen nanjo, naj nikar ne odlašajo, po geslu: «Domovina» za naročnike, naročniki za «Domovino». Predpust je bil letos dolg, a vendar je bila v Kladju le ena poroka. Naj bo ta poroka bolj srečna kakor ona v neki sosedni vasi, kjer je žena kmalu po sklenitvi zakonskega jarma ušla možu. Govori se, da je vzrok to in ono. Pri tisti hiši se berejo listi, ki radi očitajo «Domovini» brezverstvo, in vendar branje listov, ki so si nadeli patent na krščanstvo, ni preprečilo tako žalostnega dogodka. H koncu še pozivamo mlade fante in dekleta, da pristopijo k Sokolu. Kar se tiče branja, priporočamo, da se vsak prijavi kot član k Vodnikovi družbi in vsakdo naj bo naročnik «Domovine».

POLZELA. Eno zadnjih nedelj je naše Sokolsko društvo v šoli slovesno proslavilo Masarykov 80letni jubilej. V prostornem razredu je bilo napolneno polno ljudstva vseh slojev. Dvorano sta krasili prav okusno okrašeni sliki Nj. Vel. kralja Aleksandra in češkoslovaškega predsednika dr. Masaryka, obdani z jugoslovensko in češkoslovaško zastavo. Otvoritveni nagovor je imel starešina br. dr. Cervinka. Šolska deca je odpela državno himno in «Lepo našo domovino», na kar nam je šolski upravitelj br. Sotler očrtal življenje in borbe dr. Masaryka za slovanstvo. Sledile so deklamacije dece in godba na lok nam je zaigrala več lepih čeških in domačih komadov. Ob zaključku se je br. starešina zahvalil za obilni obisk z besedami: «Povejte doma, da tudi kovaški vajenec lahko pride s sposobnostjo, pridnostjo in poštenjem do velikega moža!» — Pred kratkim

zardela. Kakor bi ji bil porinil nož v srce, tako jo je nekaj zabolelo.

«Ej, kaj bom hud», je Tavželj pohlevno zanimal. «Človek se včasih razžalosti, ko preišlija eno stvar in drugo.»

«Seveda, seveda», je Jernej hitel pritrjevati. «Pa vas ni zopet kaj takega doletelo?»

«Saj veš, da zmerom rado kaj pride — ena stvar in druga.»

«Morda pa že kaj ve...» se je Jerneju zadelo. «Zdaj je priložnost, da podkurim...»

«Naš očka zmerom nekaj kuhajo», je Mihec šaljivo omenil.

«Minka pa kar molči», je prezrl Jernej njegovo opazko. «Jej, kako je zatopljena v šivanje.»

«Boji se, da bi se ji ne pokazilo», je odgovoril oče namesto hčere.

«Lepo je, ako je človek zbran pri delu. Jaz sem navadno raztresen.»

«Tvoja krivda», ga je Minka hladno zavrnila.

«Prav, saj priznam,» se ji je pričel vsiljevati. «Pa bi se zelo rad predruščil...»

«Čas je že», mu je zabrusila v obraz.

«Bodi mi v zgled», se je pomaknil bliže k dekletu. «Napravi me po svojem okusu!»

«Jaz nikoli», se mu je nejevoljno odmaknila.

«Kakor hočeš», je bil vidno užaljen.

«Jernej, nikar ji ne zameri», je posegel Tavželj v besedo. «Kmalu jo bo minilo.»

«No, saj nisem resno mislil.» Jernej je vstal ter se začel odpravljati domov. Skrivoma je pomignil očetu, naj ga nekoliko pospremi. Tavželj ga je razumel, ni pa hotel, da bi ga drugi razumeli.

«Pa se ti ne mudi», mu je nalašč začel braniti. «Moram iti. Saj sem se le spotoma oglašil.»

«Čakaj, čebele ti bom pokazal. Nekaj panjev je že popolnoma izropanih. Pljunil bi na človeško hudobnost.»

Čim sta se skrila za čebelnjak, ga je Jernej dregnil skrivoma v komolec. «Minka je danes nekam nasajena», mu je pošepnil skoro zadovoljen. «Ne vem, kdaj sem se ji zameril.»

«Z otroci je križ. Kolikokrat sem že potožil.»

«Prav imate. Rečem vam samo tole: očka, pazite na dekleta.»

«Zakaj?» ga je debelo pogledal.

«Nič ne rečem, ne maram prepira», je hlinil nedolžnost, dasi je komaj čakal, da bi sosedu kaj povedal.

Tavželj je bil vedno bolj nestrpen. «Vidiš ga, tak ne bodi vendar čuden», se mu je dobrikal. «Meni boš vendar zaupal...»

«Hm, zaupal. Vi ne boste ohranili zase... Vi boste izvajali posledice...»

«Molčal bom, kakor bi ne imel jezika, kakor da bi ne znal govoriti...»

«Bežite, bežite! Že kar slišim, kako bo ropotalo...»

Starec je bil nestrpen in radoveden. Ni mu bilo po volji, ker ga muči s pustim namigavanjem. Hitro se je vznejevoljil: «Tak povej mi že vendar, kaj se boš onegavil!»

«Videm, da moram», se je še vedno nekoliko obotavljal. «Veste. Brinjarjev Albin in pa vaša Minka...»

«Kaj praviš?» se je zgrabil za glavo. «Vrag naj ga vzame, pa tudi vsakega, ki se z njim ukvarja...»

«Čudno je, čudno in skoro neverjetno. Vi ga sovražite, vaša hči pa ga ljubi ter mu prisega zvestobo...»

«Kdo? Kdaj? Kje?» mu je spremenilo barvo.

«I no, Minka in Albin... Danes sta šla od maše... V gozdu sta se sestala...»

«Strašno!» si je pulil lase. «Zakaj si mi prikrival?»

«Polagoma sem vas hotel pripraviti. Ne veste, kako sta se me ustrašila. Albin me je počakal, Minka pa je zbežala...»

«Kam? Pa ni šla za njim? Ali si ga vprašal, kdo mu je dovolil? O, da sem bil jaz na tvojem mestu!»

«Tudi jaz nisem mogel molčati. Zaradi vas in zaradi dekleta. Precej ostro sva se sporekla.»

«Proklet naj bo zapeljivec! Nastopil bom, da se bo treslo in grmelo.»

«Ne odlašajte, da ne bo prepozno. Albin je večkrat ponoči zunaj, zadnjič sva se srečala na vasi...»

«Kdo vé, kod lazi? Pa ne okrog moje hiše...»

«Po vasi je prišel. Hotel se mi je izogniti...» No, vidiš. Zopet nov dokaz, da hodi po slabih potih... Zalezuj ga!

«Rad vam obljubim. Razkritja se namreč boji. prosil me je, naj molčim, dal mi je celo nekaj denarja...»

«Oho, podkupoval te je», je srdito poskočil. «Mene se boji, ker vé, da mu ne bom prizanesel...»

Prikimal mu je in nadaljeval: «Pomagal vam bom, kolikor bom mogel. Bojim pa se, da bo opazovanje otežkočeno, ker bo zapeljivec odslej bolj previden...»

Tavželj se je razljutil: «Pritisnil bom na vlačugo, da bo prej odnehala. Tak plevel ne bo rasel v moji hiši, iztrebil ga bom s korenino.»

je gorelo pri g. Predovniku v Podvinu gospodarsko poslopje, ki je bilo zvežano s hišo. V spanju je slišala domača hčerka prasketanje in poklicala domače, da so še ob pravem času rešili živino. Vsa zahvala gre gasilcem, zlasti polzelskim, ki so rešili vžigajočo se hišo in kozolec popolnega uničenja. Prihiti so tudi gasilci iz bližnjih Pariželj. — Letošnji predpust smo imeli samo tri poroke. Zanimivo je, da so imele vse neveste skupaj 55 let in najstarejši ženin pa 65 let.

ŠMARJE PRI JELŠAH. V tukajšnjem sokolskem društvu vlada zadnje čase čilo življenje. Vsi telovadni oddelki zaznamujejo velik porast. Osnovna se je tudi starejša vrsta na pobudo brata Berceta. Za to vrsto je prijavljenih 16 starejših članov, od katerih osem že stalno telovadi. Vabim tudi ostale, da zadoste dani obljubi. Telovadnica je postala pretesna, zato bo treba čimprej urediti letno telovadišče. Zanimivo je bilo videti, kako so rednim telovadcem zažarele oči od navdušenja, ko so zapazili prihajati starejše borce v telovadnico. Od tedaj se v telovadnici kar tekmuje, kaj tera vrsta se bo bolje odrezala pri obračunu. Zato je snovanje starejših vrst zelo priporočljivo. Pozivamo ponovno one brate, ki so obljubili telovaditi v starejši vrsti, naj se brez obotavljanja javijo pri bratu načelniku. — Premeščena je bila na tukajšnjo osnovno šolo učiteljica sestra Lorica Strgarjeva, s katero je tukajšnje društvo pridobilo novo voditeljico. Že prvi teden po prihodu je prevzela vrsto ženske dece. — Gledališki oder namerava uprizoriti 11. in 13. t. m. igro «Kamela skozi uho šivanke». — Naš idilični trg, ki leži le okroglo 200 m nad morsk gladino, dobiva zadnji čas vedno lepše lice. V kolikor ga ne more okrasiti prebujajoča se narava, ki se je začela prav resno razvijati v svoj pomladni plašč, ga skuša oplešati tukajšnje agilno Opleševalno društvo «Procvit», ki je pod dobrim vodstvom g. dr. Lorigerja. To društvo se resno trudi, da čimprej postavi v tukajšnjem letoviščnem kraju prepotrebno kopališče. Ker ni daleč okoli nobenega primerne kopališča, je postavitev kopališča za tukajšnje in sosednih občin prebivalstvo res važnega pomena. Le škoda, da se mora boriti «Procvit» tudi z denarnim vprašanjem. Da se omogoči ta prepotrebna naprava, misli napraviti društvo v najkrajšem času tombolo, katere čisti dobiček bo vsaj deloma pripomogel k rešitvi te naloge, in to

tem bolj, ker je gradbeni material, ki se že prav pridno dovaža, plačan. Nadalje namerava v kratkem času isto društvo napraviti cesto mimo hiše g. dr. Rupnika in ge. Ferlinčeve na glavno cesto. Ta cesta bi skrajšala precej dolgo pot mimo župne cerkve vsem onim, ki imajo opravka pri sodišču in ostalih uradih. Zeleti bi bilo, da stori tudi županstvo svojo dolžnost, ker je prav to v prvi vrsti poklicano, da napravi svojim občanom prepotrebna pota. Živinski zdravnik gospod Rihtarič je dal napraviti okrog svoje hiše pravilno ograjo. S to ograjo je dobil prostor ob župni cerkvi prav prijazno lice. Le tako naprej za oplešanje našega trga! — Sokolsko društvo išče primeren prostor za letno telovadišče. S to nalogo je odbor poveril g. Bercetu. Želimo v znamenju napredka društva kakor tudi v interesu zdravja naše mladine, da gredo lastniki v posestv prihajajočega zemljišča g. Bercetu na roko. Telovadnica je postala pretesna, mladim pljučam pa je potreben svež zrak, predvsem pri telovadbi.

ŠMARJE PRI JELŠAH. V nedeljo 6. t. m. so bile volitve v cerkveni konkurenčni odbor. Dosedanji velezaslužni in spoštovani predsednik gospod Skale ni bil več izvoljen za predsednika. Občina trg Šmarje sploh ni dobila zastopnika v odboru. Nekateri nočejo pomirjenja in delajo po starem strankarskem receptu.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Pred desetimi se je ustanovilo naše Sokolsko društvo kot odsek ljutomerskega Sokola. Kljub stalnim oviram se je društvo lepo razvijalo in tako je danes ne samo tretje društvo po starosti, ampak tudi po številu članstva v vsem murskem sokolskem okrožju. Posebno zadnja leta opazamo znaten dvig društva. Ob priliki svojega jubileja priredi društvo 29. maja letno telovadbo, na katero že danes opozarjamo občinstvo Prlekije in Prekmurja. Mladi smo še, a smelo gledamo naprej. — ar.

RUŠE. Letos se bo pričela graditi v Rušah nova moderna stavba za osnovno šolo. Gradila se bo na enem izmed najlepših prostorov, in sicer poleg novega Sokolskega doma ob glavni ruški cesti. Ko bo zgradba v celoti dovršena, bo imela 14 učnih prostorov, dva prostora za otroški vrtec, prostor za šolsko kuhinjo in gospodarsko šolo ter telovadnico in učiteljska stanovanja. Zgradba bo dvonadstropna. Gradila se bo s posebnim posojilom, ki ga najame šolska občina, ki

obsega poleg Ruš še tri druge politične občine. Do tega velikopoteznega projekta je prišlo v glavnem zaradi tega, ker sedanji šolski prostori ne odgovarjajo več zdravstvenim potrebam ter številu razredov in otrok.

SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH. Z novim zakonom o občinah bo andraška občina povečana. Priključene ji bodo manjše sosednje občine. Katere občine bodo priključene? Najbrže (po uradnih predlogih) Biš, Bolfenk in Trnovci, ali Trnovci in Trnovski vrh, ali pa Ločič in Trnovci. Kateri predlog bo obveljal, ne vemo. Biš teži bolj k Sv. Urbanu; tudi imajo pomisleke zaradi oddaljenosti in poplav. Pomislekov glede drugih občin ne poznamo. Nam je najbolj po godu tretji predlog, da se nam priključita občini Ločič in Trnovci. — Eno zadnjih nedelj se je vršilo v tukajšnji šoli dobro obiskano predavanje šolskega upravitelja o združništvu. Po predavanju se je razvila živahna diskusija o povzdigi gospodarstva v naši občini. Storil se je sklep, da se ustanovi mlekarška zadruga. Naprošen je že predavatelj, ki bo predaval o zadrugi.

Sv. JURIJ OB ŠČAVNICI. Vzbujačo se priroda je tudi v naše sokolsko društvo prinesla novo življenje, ker nismo vezani več na tesno sobo, v katero nas je vklepala zima, ter nam je omogočena telovadba v prostornejši posojilnici uti in na prostem. Vsi oddelki redno telovadijo, posebno naraščaj in deca, ki telovadbo res z veseljem posečata. Starši! Ako ljubite svoje otroke, privoščite jim to veselje ter jim dajte priliko, da se telesno in duševno osvežijo pri sokolski telovadbi! Vedite, da je zdravje, telesno in duševno, najdragocenejša dota! Naj vas ne motijo razni predsodki, ki izvirajo morda iz nevednosti ali mogoče celo iz zlobnega namigavanja ljudi, ki jim je pri srcu vse prej kakor splošni napredek ljudstva. Račun svojega dela bo podalo naše društvo na telovadni akademiji, ki se je prvotno nameravala vršiti 11. maja, pa se je morala zaradi tehničnih ovir in prireditev sosednjih društev preložiti na 18. maj, na kar opozarjamo sosedna društva ter jih prosimo, da se na to ozirajo. Za pozneje se poleg tega pripravljamo skupno z društvom kmetskih fantov in deklet na uprizoritev drame «Kajn». Odslej bo tudi naša knjižnica redno poslovala, in sicer vsako nedeljo dopolne z začetkom ob 9. uri v društveni sobi v posojilnici.

FRAM. (S m r t n a k o s a.) V nedeljo 30. marca je tu umrl posestnik g. Štefan Š t a u b e r. Bil je star 60 let ter je bil nad 30 let zaposlen v ogljarni g. Karla Černeja. Zaradi svoje delavnosti in vestnosti je bil splošno priljubljen, kar je pokazala tudi obilna udeležba pri njegovem pogrebu. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

SV. ANA V SLOVENSKIH GORICAH. V nedeljo 16. marca smo imeli po rani maši v šoli zaključek kmetijske nadaljevalne šole, ki je trajala od novembra preteklega leta. Po uvodnem govoru domačega g. župnika kot predsednika odbora kmetijske nadaljevalne šole je podal obširno poročilo o delu na šoli šolski upravitelj g. Štuhec kot vodja te šole. Iz njegovega poročila posnemamo, da je šola obiskovalo 14 kmetskih fantov in en kmet (56 let star). Pouk je bil teoretičen in praktičen. Obravnavale so se vse panove kmetijskega gospodarstva. Končni izpit je pokazal, da je šola dosegla popoln uspeh. Vsi udeleženci šole so izrazili enodušno željo, da bi se prihodnje leto zopet vršil enak tečaj. Prostore in kurjavo je dal na razpolago krajevni šolski odbor.

VERŽEJ. Mlado, agilno Sokolsko društvo v Veržaju se lepo razvija. Tehnično delo je v krepkih rokah mladega načelnika br. Hedžeta in načelnice s. Topolnikove, ki pripravljata oddelke za poletne nastope. Upravno delo vodi starosta br. Senčar in ostali odborniki. Zal, pa pogrešamo v svoji sredi agilnega br. Bundrla in br. Osterca. Upamo, da se vrne oba kmalu v odbor. Posebno je razveseljivo dramsko delovanje Sokola in Bralnega društva, ki podajata izbrane narodne igre. V nedeljo je Sokol igral Anglovo, sicer že malo zastarelo dramo «Sin» v Hedžetovi dvorani z najlepšim uspehom. Obisk ni bil preveč za-

«Tega pa ne boste storili», mu je prepovedal. «Zavezali ste se molčati. Zdaj še ne — zadeva še ni dozorela...»

«Kdo pa je vedel, kaj se dogaja za mojim hrbtom.» Starec je škrtal z zobmi in mahal z rokami. Kadar je izgovoril ime Albin, je pljunil na tla in zarobantil.

Jernej ga je navidezno miril, v srcu pa je čutil skrito zadovoljstvo. Odbil je nevarnega tekmeča, čeprav bo moralo deklet zaradi tega mnogo prestati. Trpljenje mu jo bo privedlo v naročje.

«Kar ste izvedeli, ne smete izdati», mu je ponovno zabranil. «Nočem, da bi vedeli ljudje, kdo je izdajalec.»

«No, kaj bi pa storil ti na mojem mestu? Ali bi se premagoval?»

«Previdno bi molčal in čakal priložnosti, da ju zalezem. Ako ga boste takoj razkričali, tedaj ga ne bom mogel potihoma zasledovati...»

«Pametna misel», je Tavželj naposled odnehal, čeprav se je še vedno tresel od jeze. «No, bom pa tih, da ti ne pokvarim...»

«Dajte mi roko in častno besedo.»

«Bom», je počasi spregovoril ter mu stisnil desnico. Obljubil pa je le z jezikom, srce je nasprotovalo.

«Kakor hočeš», si je mislil Jernej, ko sta se razstala. Vedel je, da bo vzrožil, čim bo dospel domov, zato je hitel snovati načrte, katere je že dolgo pripravljval. Njegov namen je bil: razdvojiti Albina in Minko za vse življenje.

III.

Nedeljsko solnce je zatonilo za zapadnimi gorami. Iz vaških dimnikov se je kadilo za večerjo, ki je bila ob nedeljah prej kakor po navadi.

Hlapci so napajali živino pri vaškem koritu, kjer je bilo proti večeru najbolj živahno. Tukaj so se zbirala dekleta z lonci in s škafi, zakaj studenec je bila skupna last vaščanov.

Med dekleti, ki so zajemala vodo, je bila tudi Tavžljeva Minka. Bila je nekam tiha in zamišljena, dasi je bila običajno vesela in zgovorna. Tavžlja niso nikjer posebno marali, dočim so otroke cenili in spoštovali. «Saj niso krivi očetovih napak», so jih opravičevali.

Dekletovo molčečnost so ženske ob studencu po svoje razlagale. «Kier je prepir, tam ni veselja», so modrovale, ko je odšla s škafom na glavi.

«Sovraštvo preganja ljubezen», je dodala zgovorna sosedka. «Tavželj je siten in zbadljiv, otroci morajo mnogo pretrpeti.»

«Pa tudi mi, sosedje», se je oglasila postarna ženica. «Posebno Brinjarja ima na piki, a menda sam ne vé, zakaj se vanj zaganja. Zaradi tega bomo morda še kaj doživeli.»

«Pst!» Ženske so utihnile, zakaj od ene strani je Brinjarjev Albin gnil živino, od druge pa je Minka prihajala s škafom. Zaradi obeh je bilo treba ubrati druge strune, ker o domačih razmerah nista nikomur pripovedovala.

Živina se je prerivala ob koritu — posebno junčki in telice, kakor bi jim šlo za zadnjo kapljico vode na tem revnem svetu. Voli so bili nekoliko potrpežljivejši, dočim so se krave spustile v boj s svojo nedoraslo družino. Začeli so se obdelovati z rogovi, dokler ni Albin zamahnil z bičem in napravil red ob koritu.

(Dalje prihodnjič.)

dovoljiv. Težka drama zahteva od vseh študija, dela in pravega igranja, zato moramo samo z veseljem pohvaliti vse igralce, da so nelahke uloge premostili in jih podali res skrbno. Prav posebno je ugajal v glavni ulogi br. Topolovec, ki se silno razvija. Oporo pa je imel v partnerici gđ. Kunstovi, ki je s Heleno podala pravi tip mestne gosposodične in je bila v polnem razmahu. Mladi in novi igralci samo čestitamo. Starega očeta je primerno igral br. Tramšek, mnogo obetajoč igralec. Posebno je ugajal kot zdravnik br. Ferenc, ki je v maski in igri posekal samega sebe. Tudi ostale uloge so bile skrbno nastudirane. Naj omenim le s. Topolnikovo, s. Osterčevu ter br. Hedžeta in Jančiča, same mlade igralce. Režija br. Topolovca je bila brezhibna. Med odmori je lepo odigral tamburaški zbor Bralnega društva nekaj narodnih pod vodstvom neumornega voditelja br. Komarja. Prihodnjič pa zopet k veselejši igri!

ROGAŠEVCI. Večje število tukajšnjega okoliškega delavstva je pred kratkim odšlo na šestmesečno sezonsko delo v Nemčijo. Vreme je dovolj lepo in tako je tu oživilo vse polje od pridelnih rok. Zelo nas veseli, da je «Domovina» otvorila rubriko «Prekmurski glasnik» in s tem dokazala smisel in zanimanje za nas. Tu imamo večkrat defekt poštnega avtomobila, ki je pred kratkim prišel iz Ljubljane renoviran in ki veže Rogoševce—Mursko Soboto—Dolno Lendavo. Ze več kakor 14 dni ne vozi. Prosimo odločilne osebnosti, da napravijo konec tem nesrečnim defektom, ki posebno z gospodarskega stališča niso priporočljivi. — Tu je veliko povpraševanje po igrah «Ledavskega glasa». Žal, da se igre niso mogle izvršiti zaradi tega, ker v šoli ni več dovoljeno vprizarjati, z izjemo šolskih, nobenih prirediteljev. Igralo se bo pri g. Koblenčeru v aprilu. Naši agilni člani že vadijo trodejsko veseloigro «Stari grehi». Sodelovali bodo zopet gg. Višner, Felicijan in Weiss ter gđni. Mahničeva, Jazbecova in drugi. — Pred kratkim je bil premeščen g. Zolger službeno na Jesenice in smo s tem izgubili dobro igralsko moč. Želimo mu, da bi se tudi tam udeleževal na prosvetnem polju.

DOMAČE NOVOSTI

OPOZORILO NAROČNIKOM!

V zadnjih številkah smo razdelili med naročnike položnice, s katerimi naj na poštini uradih plačajo naročnino za tekoče leto. Ker je vsota malenkostna, naj jo vsakdo, ki ni že poprej plačal cele naročnine, plača sedaj. S položnicami ima uprava precejšnje stroške in delo, zato naj jih cenjeni naročniki ne zavržejo, ampak porabijo za takojšnje plačilo. Kdor bi bil še dolžan za lansko leto, naj hkrati poravnava tudi ta zaostanek.

Uprava «Domovine».

* **Velikonočna številka bo podvojena.** Tudi na letošnjo veliko noč bo izšla «Domovina» podvojena z najpestrejšo zabavno vsebino. Naše praznične številke že naši stari naročniki poznajo in nam zato ni treba govoriti o njih, pač pa ob tej priliki opozarjamo vse, ki še niso naročniki, naj se sedaj takoj naroče na «Domovino» in plačajo ob enem gotov del naročnine, da dobe še velikonočni izvod.

* **Inserente opozarjamo,** da bo velikonočna številka «Domovine» izšla v povečani nakladi, zaradi česar naj se poslužijo te prilike in dajo oglas v naš list.

Primerjajte
naše pomladanske plašte, obleke in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri
DRAGO GORUP & Co.
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 14

* **Kralj Aleksander pokrovitelj vseslovanskega gasilskega kongresa.** Nj. Vel. kralj Aleksander je prevzel pokroviteljstvo nad vseslovanskim gasilskim kongresom, ki se bo vršil v Ljubljani v dneh 1. do 4. avgusta letos.

* **Smrt patrijarha Dimitrije.** V nedeljo popoldne je preminul v Beogradu v starosti 84 let patrijarh Dimitrije, poglavar srbske pravoslavne cerkve. Truplo pokojnika so balzamirali in položili do pogreba na mrtvaški oder v saborni cerkvi. Pokojni cerkveni knez je vžival splošne simpatije ljudstva zaradi svoje skromnosti in pobožnosti. Med vojno je tudi on delil s svojim narodom vse trpljenje in bedo na tujih tleh, a ni omagoval, nego je vztrajno bodril svoj narod k veri na osvobojenje. Pokojnik je leta 1927. posetil tudi Slovenijo in svoje vernike v Ljubljani. Naša Ljubljana je priredila takrat poglavarju pravoslavne cerkve res prisrčen sprejem, ki je blagega svečenika vidno ganil. Casten mu bodi spomin!

* **Prihod hrvatskih kmetov v Slovenijo.** V ponedeljek je prispela skupina 26 hrvatskih kmetov iz Remet in Bukovca pri Zagrebu v Ljubljano, kjer so bili dragi gostje prav prijazno sprejeti. Kmetje so še istega večera pred številnim občinstvom vprizarili v ljubljanskem dramskem gledališču «Prigorsko svatbo» z vsemi ženitovanjskimi običaji ter so morali nekatere narodne pleske ponoviti.

* **Beda trboveljskih rudarjev.** V obratih Trboveljske premogokopne družbe so do nedavnega praznovali po dva dni v tednu. Zasluge delavcev in rudarjev je bil s tem znižan na tako male zneske, da se je dalo komaj še životariti. Naslednje dni pa se je delo še znatno bolj skrcilo. Vzrok za nadaljnje skrcenje dela je predvsem v tem, da železniška uprava še vedno ni naročila premoga in da so vse zaloge prenapolnjene, tako da nakopane premoga že nimajo kam spraviti. Rudarji so obupani. Kakor v vojnem času hodijo zopet z nahrbtniki po hribih in iščejo pri kmetih živeža.

* **Monsignor Janez Ev. Klobov.** Te dni je umrl v Ljubljani po kratki bolezni monsignor Janez Ev. Klobov s, vojaški superior I. razreda v pokoju. Pokojnik je bil priljubljen duhovnik in je vžival povsod velik ugled. Med vojno je bil superior avstrijske soške armade. Pogreb priljubljenega pokojnika je bil 5. t. m. iz Ljubljane v Škofjo Loko, kjer so ga pokopali ob številni udeležbi ljudstva. Bodi pokojniku ohranjen časten spomin!

* **Zgradba nove tovarne perila v Novem mestu.** Te dni so pričeli dovažati gradbeni material za novo tovarno perila znanega industrijca g. Joška Povha. Tovarna bo imela v vseh velikih, svetlih in zračnih delavnicah parketna tla. Imela bo lastno električno razsvetljavo, centralno kurjavo ter moderno opremljene kopeli za delavstvo.

* **Cankarjev spomenik na Vrhniki.** Odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniki javlja, da je bila 3. t. m. sklenjena pogodba, po kateri je v sporazumu z ameriškim rojaki poverjena izdelava spomenika akademikemu kiparju gosp. Ivanu Jurkoviču.

* **Točenje alkoholnih pijač.** Dravska finančna direkcija nam javlja: Vsi, ki nameravajo otvoriti kak točilni obrat, gostilno, krčmo, restavracijo, delikatesno trgovino, vinotoč pod vejo, priložnostno točenje itd., naj vložijo od sedaj naprej svojo prošnjo, opremljeno z vsemi listinami in drugimi potrdili, ki jih za odprtitev takega obrata določa pravilnik o gostilnah, pri onem oddelku finančne kontrole, v katerega okolišju se naj točenje vrši. Oddelek finančne kontrole bo prošnjo pregledal in jo nemudoma predložil finančni direkciji v Ljubljani v odločitev, ako bo opremljena z vsemi zahtevanimi potrdili. Finančna direkcija bo še na dan dospelosti tako prošnjo rešila in rešitev odpravila. Glede pomankljivih prošenj bo oddelek finančne kontrole, preden jih bo predložil finančni direkciji, zahteval njihovo izpolnitve. Vsakdo, ki si ni na jasnem, kako se pridobi najhitreje točilna pravica, na se dokaj pravočasno obrne po informacije med dopoldan-

skimi uradnimi urami na finančno direkcijo ali pa na vsako davčno upravo, oziroma na vsak oddelek finančne kontrole. Začasnih točilnih dovolil brez vseh potrebnih potrdil iz pravilnika za gostilne finančna direkcija v bodoče ne bo več izdajala in sploh ne bo delala več nobenih izjem, ker se namera za vršenje takega točenja vobče ne porodi kar zadnji hip pred otvoritvijo. Kdor bo pa brez točilnega dovolila točil, bo kaznovan.

* **Sadjarstvo v škofjeloški okolici.** Obsežni škofjeloški okolici ne primanjkuje vnetih sadjarjev. Kljub temu pa strokovna organizacija sadjarjev s sedežem v Škofji Loki ne more na pravi tir. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Škofji Loki je sklicala občni zbor ponovno na praznik 25. marca z namenom, da se društveno življenje poživijo z izvolitvijo novega odbora. V dvorani se je zbralo nekaj nad 20 ljudi s Suhe, iz Stare Loke, Reteč, gorskih vasi in drugod, ki pa niso pokazali najboljšje volje, da bi se sadjarstvo razvijalo pod okriljem škofjeloške podružnice. Besedo je povzel višji sadjarski nadzornik gospod Humek, ki je v daljšem predavanju objasnili gospodarsko važnost sadjarstva. Naši sadonosniki so le preveč različni v sadnih vrstah. Celo isto drevo ima po več vrst sadja. To ni pravilno in ne gospodarsko. Vzgoje naj se le do štiri sadne vrste. Plodovi iste vrste gredo laže in tudi dobro v prodajo. Prav zato je treba organiziranega dela. Podnebne in zemske okoliščine so sadjarstvu v škofjeloškem okraju naklonjene. Treba je le delavne človeške roke, ki ume naravne zaklade pridobiti zase. Za izvrstna izvajanja se je zahvalil g. Humeku blagajnik g. Kalan, vnet sadjar s Suhe. Do sestave odbora pa tudi tokrat ni prišlo, ker so se pojavile težnje po popolni reorganizaciji sadjarskega pokreta. Po vseh vidikih se bodo Gabrčani osamosvojili in bodo osnovali lastno podružnico. Ker spričo mestnega značaja Škofje Loke ni pričakovati prave pozornosti za sadjarstvo, se bo najbrže rešilo nedelavno stanje z ustanovitvijo podružnice v Stari Loki. S tako rešitvijo zadeve je seveda podružnica v Škofji Loki v likvidaciji.

* **Spominsko proslavo 10letnice koroškega plebiseita** bodo priredila društva Celjske sokolske župe 12. oktobra. Na programu sta tudi odhod poklonitvene deputacije z vencem na Puncerjev grob v Braslovče in odhod poklonitvene deputacije na Malgajev grob v Št. Jurij ob južni železnici. Če bo do jeseni nabranih dovolj denarnih sredstev, se bo vršilo v okviru te spominske proslave v nedeljo 5. oktobra odkritje spominske plošče padlemu koroškemu junaku Srečku Puncerju v Braslovčah.

* **Novi zvonovi v Kostanjevici.** Kostanjeviška fara je dobila tri nove zvonove, in sicer dva za zvonik župne cerkve sv. Jakoba in enega za mestno cerkev sv. Miklavža. S tem so nadomeščene izgube zvonov izza vojne vihare.

* **Borcem iz svetovne vojne.** Letošnja glavna skupščina borcev iz svetovne vojne je določena nepreklicno na dan 10. avgusta na Brezje.

* **Sejem pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah.** V torek 22. aprila se bo vršil pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah velik živinski in kramarski sejem. Kupci in prodajalci so vabljeni. Opozarjamo živinske trgovce, da je na robu sejmišča postavljena občinska mostovna tehtnica.

* **Zidava nove tovarne čevljev v Trziču,** last g. Razborška, vidno napreduje. Zidarska dela so skoro opravljena. Sedaj predstavljajo stopnišče in dvigalo, urejujejo pisarniške prostore in postavljajo nove čevljarke stroje. Vodstvo tovarne je v rokah inž. g. Šika, ki upa, da bo tovarna najkasneje s 1. majem v obratu in bo zaposlila takoj od početka do 150 delavcev.

* **Da ne bo zamenjave!** Naprošeni smo priobčiti, da g. Fran Vilfan, tapetnik v Ljubljani, ni identičen s Francem Vilfanom, rodom iz vasi Dunaj pri Bukovšici, ki je bil obsojen zaradi tatvin na 6 let težke ječe.

* **Naši gasilci v avstrijski vasi.** Svetal soj na oblačnem nebu je nedavno Slovenjgradčanom v dravograjski smeri naznanjal požar. Takoj je po hitelo slovenjgraško gasilno društvo pod vod-

stvom g. Hmelina z motorno brizgalno in z avtomobilom v razsvetljeno smer ter je dospelo v pol ure od Labuda oddaljeno, na hribu ležečo naselbino v Avstriji. Avstrijsko gasilno društvo ni moglo delovati ter se je edino slovenjgriškimi gasilcem zahvaliti, da je uspelo požar omejiti. Pogorelo je trem posestnikom šest poslopij.

* **Plačilo za 45letno delo.** Splošno sočutje vzbuja v Murski Soboti žalostna usoda starega zakonskega para Leopolda Schelda in njegove žene Elizabete. Baš 1. t. m. je minilo 45 let, odkar sta v službi na pristavi Szaparyja. Ves čas službovanja sta bila vzor zvestobe in pridnosti, tako da sta bila zelo priljubljena. Sedaj pa se oba nahajata v zelo žalostnem položaju. Mož je star 81 let in že dolgo teži bolniško posteljo, žena pa ima 74 let in je zaradi nog tudi nesposobna za vsako delo. Živita v največji bedi in ki morala že od gladi umreti, ako se ne bi našli dobri ljudje, ki jima pomagajo.

* **Monštranca v greznici.** Meseca januarja so pri snaženju greznice na kolodvoru Dravograd-Meža našli na dnu malo monštranco za relikvije. Monštranca je iz medi. Svoj čas je bila pozlačena, a je zlata prevleka skoro povsem izginila, ker se je monštranca že kakih 10 let morala nahajati v greznici. Na desni spodnji strani monštrance je mal kip sv. Florijana. Monštranco hrani orožniška postaja v Dravogradu. Interesanti, osobito duhovniki, se opozarjajo, naj si jo ogledajo in se, če monštranco prepoznajo, javijo sodišču v Slovenjgradu.

* **Tkalski tečaj v Beli krajini.** Pred kratkim je bil zaključen v adlešički občini tkalski tečaj. Lansko leto je vzdrževal oblastni odbor tečaj, letos pa Zavod za pospeševanje obrti v Beogradu. Nabavil se je nov mehanični stroj, ki odgovarja tamšnjim prilikam in se bo brez dvoma uvedel tudi drugod. Na letošnjem tečaju se je videlo že takoj v začetku, da je novi stroj še enkrat hitrejši od starega. Z vajo si pridobijo tkalci ali tkalke toliko spretnost, da lahko stkejo na dan do 20 m platna. Z domačim tkalstvom se lahko zmanjšajo stroški za perilo za polovico, kar je zlasti za revne kraje velikega pomena. Poleg domačega platna se tke lahko bombaževinasto blago (kotenina) in umetna svila za letne obleke in srajce. Materialni stroški za umetno svilo znašajo od 10 do 15 Din za meter. Izdelki ne zaostajajo za tovarniškimi.

* **Lovska sreča.** V dr. Roševem revirju Turje pri Laškem je lovec Fr. Žigart ustrelil šest in pol kg težkega divjega mačka. Zadnji divji maček v teh krajih je padel pred štirimi leti blizu Šmarjete pri Rimskih toplicah.

* **Divjega merjasca je ustrelil.** V kočevski okolici so se v zadnjem letu divji merjasci silno razmnožili. Sedaj hodijo že v čredah po gozdovih ter postajajo strah in trepet prebivalstva. Kočevskim lovcem se je posrečilo, da so postrelili že preko deset merjascev. Iz vasi Polom pri Starem logu poročajo, da je ustrelil znani revirni lovec g. Anton Sigmund 97 kilogramov težkega divjega prešiča.

* **Naval kobilic v Zetski banovini.** Pretekle dni so se pojavili v okolici Trebinja in Ljubinja silni roji kobilic, ki so prihajale v vedno večji množini od vzhodne strani. Velika množica kobilic je popadala na ceste, ki je bila videti zelena kakor porasla s travo. Ogromne množine kobilic so letele še naprej.

* **Ameriška dediščina.** Pred kratkim se je raznesla po ljubomirski okolici novica, da je v Ameriki umrl neki Kreft, doma iz okolice Negove, ter zapustil svojim tamkajšnjim sorodnikom težke milijone, cerkvi v Negovi pa 20.000 dolarjev. Govorilo se je tudi, da se je negovski župnik že odpeljal v Ljubljano, da dvigne denar za cerkev. Toda to ni bilo res; sorodniki baje umrlega ameriškega Krefta so se informirali v Ljubljani ter zvedeli, da je bila vest o bogati dediščini samo slaba šala.

* **Avto treščil v brzojavni drog.** Na cesti med Mariborom in Št. Lenartom se je zaletel neki avtomobilist s svojim vozilom v brzojavni drog, da je tega dobresedno izruval iz zemlje. Vozaču samemu ter dvema damama, ki sta zleteli pri

sunku z vozila, se k sreči ni nič resnega zgodilo. Le vozilo se je pokvarilo.

* **Pri delu se ponesrečil.** Na parni žagi v Straži je zgrabil transmijski jermen delavca Jožeta Vovka za obleko in ga v velikem loku vrgel ob tla, tako da je nesrečnik dobil občutne zunanje in notranje poškodbe. V nevarnem stanju so ga prepeljali v kandijsko bolnico.

* **Dva požara.** Nedavno zvečer je nenadoma nastal požar pri posestniku g. Glavniku v Popovcih. Ptujsko gasilsko društvo je bilo sicer takoj na mestu nesreče. Ker pa ni moglo zaradi tehničnih ovir nuditi pomoči, je ogenj nadaljeval svoje uničevalno delo in povzročil za približno 50.000 dinarjev škode. Lastnik je bil za poslopje dobro zavarovan. — Pri Červeku Francu v Moravcih je te dni divjal požar, ki je uničil hišo.

* **Samomor Novomeščanke v Zagrebu.** Na savskem kopališču v Zagrebu so te dni našli damski površnik, čevlje in klobuk. Iz pisma, ki ga je policija dobila v površniku, je bilo razvidno, da so ti predmeti last neke Ane Karasove, ki je očitno skočila v Savo. Ugotovilo se je tudi, da je Karasova Slovenka, in sicer iz neke ugledne rodbine v Novem mestu. Njenega trupla še niso našli.

* **Škrlatinka v Poljanski dolini.** V Poljanski dolini v Bodovljah in Zmencu se je pojavila škrlatinka. Iz družine g. Matevža Kožuha so odpeljali dva otroka v Ljubljano, od katerih je eden že umrl. Nov primer bolezni se je pojavil pri Janku Sedeju, kolarju v Zmencu. Obol el je nedoletni otrok.

* **Letalska nesreča.** Te dni je znani mariborski sportnik Josip Moravec hotel poleteti s svojim letalom, ki ga je bil nedavno kupil, nad Maribor. V letalu je bil sam. V višini kakih 20 metrov je letalo nenadoma zagrabil močan veter in ga preobrnil, tako da je treščilo na tla. K sreči pa se je avion s propelerjem zari l v zemljo in se motor ni vnel. Moravec sam je ostal po čudežnem naključju nepoškodovan, pač pa se je letalo precej razbilo.

* **V zadnjem hipu preprečena nesreča.** Pred kratkim so bili potniki lokalnega vlaka Poljčane-Zreče priče pretresljivemu dogodku in je pripisati le naključju, da ni pri tem izgubilo življenja 3letno dekletce, ki se je ob prihodu vlaka igralo ob progi pri postaji Sp. Laže nedaleč od domače hiše. V trenutku, ko je vozil vlak v postajo, se je tik ob tiru nahajalo dekletce in trgalo cvetlice. K sreči pa je vlak, ki je že ustavljal, otroka le nekoliko oplazil s stopniščem po obrazu. Ne puščajte otrok brez nadzorstva na nevarnih krajih!

* **Pogrešana ženica.** Lani 21. novembra je odšla 78letna preužitkarica Marija Deželakova, po domače Čehovinka, iz Marnega z doma in rekla sinahi, da gre k nekemu kmetu v bližnjo vas. Tam se je imenovana tudi res zglasila ter izjavila, da hoče obiskati svoje sorodnike, biva joče v Lokavcu in na Mrzlem polju. Telesno še sicer krepka žena je bila zadnje čase nekoliko duševno zmedena. Dne 24. novembra jo je srečal neki dolski mladenič na potu v Laško, od tega časa pa ni žene njihče več videl in je izginila. Vse kaže, da se je sirota ponesrečila. Domneva se, da je po nesreči podla v Savinjo ali zablodila v hosto in kje na samoti umrla.

Najceneje

se oblečete, ako kupite narejene moške in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP, LJUBLJANA

STARI TRG ŠT. 2 (na vogalu)

V zalogi ima veliko izbiro kamgarna, sukna, hlačvine, klobukov, čepic in perila. Obleke se izvršujejo po naročilu v najnovejši fazoni in po najnižjih cenah.

Moje geslo je

dobro blago   nizke cene!

Obenem priporočam svojo gostilno «Pod Tranč», v kateri se točijo prvovrstna štajerska in dolenska vina. Za praznike se toči vino čez ulico 1 dinar ceneje.

* **Mladostna nepremišljenost.** Te dni so se po državni cesti v Podkorenu od gostilne Razinger pa do Konsumnega društva vozili otroci v navadnem otroškem vozičku. Najstarejši med mladino je bil Tine Jakelj, star 18 let, doma iz Podkorena. Družbo je delalo Tinetu še osem mlajših otrok v starosti od šest do 13 let. Okrog pol 18. ure je Tine baš naložil zopet svojo številno družbo na voz in jo odpeljal po precejšnjem klancu proti Konsumnemu društvu navzdol, ko je v nasprotni smeri privozil avto g. Alberta Pečevnika iz Ljubljane. G. Pečevnik je takoj uvidel pretečo nevarnost in na mestu ustavil avto. Toda nezgode ni bilo mogoče več odvrniti. Otroci so z vso silo zavozili naravnost v avto, ker jim ni uspelo vozička na strmem bregu ustaviti. Pri trčenju so otroci popadali z vozička pred avto na tla z večjimi in manjšimi poškodbami. Nekaj otrok pa je v zavesti bližajoče se nesreče poskakalo že med vožnjo z voza. Utrpeli so poškodbe 7letni Cuznar Franc, 10letna Anica Gregorijeva, 12letna Cilka Arhova in 8letna Marija Gregorijeva. Pomoč je nudil poškodovancem dr. Josip Volbank iz Kranjske gore. Dočim ne zadene g. Pečevnika, ki je vozil pravilno in po časi, nobena krivda na trčenju, bo imel Tine najbrž še kake sitnosti.

* **Modras v steklenici.** V Matevžakovem vinogradu ob vznožju Dobrovlja pri Braslovcah so kopali prvo kop. Naenkrat je domači sin Lojze opazil na obronku gozda pri vinogradu na kupu kamenja modrasa, ki se je solnčil, a kmalu izginil med pečinami. Stekel je po steklenico od piva, vlij vanje nekaj žlic toplega mleka in postavil vabo k pečinam. Vonj mleka je privabil kačo, ki je zlezla pri grlu v steklenico in popila skoro vse mleko. A prav to je bila kačina poguba. Zaradi odebelelosti kača ni mogla več iz steklenice. Lojze je zamašil steklenico in odnesel domov ujeto kačo, ki je čez teden dni poginila. Krasni eksemplar, tr četrt metra dolg, je prepiral šolski upravitelj g. Lušin za zbirko učil.

* **Nezgod a pri delu.** V soboto 29. marca je bil v šoštanjski tovarni usnja uslužbeni klepar Edvard Acman zaposlen pri lotanju kovinastih bobnov, v katerih se je nahajala kemična zmes iz raztopljenih starih filmov in bencina. Ker se je bobnu z varilnim aparatom najbrž preveč približal, so se skozi malo odprtino v bobnu zaradi toplote nastali plini vneli in eksplodirali. Pri tem se je Acman opek el po vsem obrazu in po ušesih, le oči so k sreči ostale zdrave. Ponesrečenca so takoj z avtomobilom prepeljali v bolnico v Celje.

* **Velika škoda zaradi požara.** Nedavno je iz neznanega vzroka nastal ogenj v zlatarški in urarski trgovini g. Rafka Salmiča v Narodnem domu v Celju ter napravil nad 250.000 dinarjev škode.

* **Žrtev šmarnice.** Nedavno so izročili orožniki murskosoboškemu okrajnemu sodišču nekega B. F. iz Martjancev, ki je zaradi alkoholizma sodno preklican in mu je bila njegova žena imenovana za tutorko. Mož je namreč v vinjenem stanju grozil ženi z železnimi grabljami, da je morala iskati zavetja pri sosedih. Čez čas je ženin brat zakonca pomiril in se je žena mogla vrniti domov. Toda zvečer je v hiši zopet nastal prepir in mož je pričel ženo obdelavati s pestmi in ji celo grozil s sekiro. Šele orožniki so mogli napraviti sirovemu prizoru konec, ko so besnega alkoholika aretirali.

* **Vlom v stanovanje.** Pred par dnevi je bil izvršen v stanovanje Franceta Stožirja v Šmarjeti pri Celju drzen vlom. Tat je odnesel kompletno črno obleko, nekaj parov hlač, razno perilo, dve srebrni uri, dve britvi, klobuk in par novih čevljev. Kot vlomilca so pozneje izsledili 24letnega Ludovika D., po poklicu brivskega pomočnika, doma nekje iz Hrvaške, ki pa je z vsem ukradenim blagom neznanokam izginil.

* **Žrtev pretepa.** V stari cerkvi pri Kočevju je umrl komaj 18letni Ernest Sigmund na posledicah poškodb, dobljenih pri fantovskem pretepu. Na nedeljo pred tedni so se zbrali v neki gostilni v vasi Mlake fantje iz Stare cerkve in Mlake. Zaradi malenkosti je nastal prepir, ki se je končal s pretepom. Neki fant je navalil na Sigmunda in

mu s kuhinjskim nožem prebodel desno zapetost, da je konica pogledala skozi roko. Poleg tega je dobil Sigmund še druge poškodbe, da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnico. Tu so mu rano začasno ozdravili. Čez nekaj dni pa se je fantu, ki je bil že doma, rana odprla in začel je iz nje teči gnoj. Fant je začutil bolečine po vsem telesu in moral je leči. Začel je odklanjati hrano in skoraj 14 dni pregladoval, dokler ga ni poklicala koščena žena s seboj.

* **Vlom v Ljutomeru.** V noči od 2. na 3. t. m. so neznanci na najbolj prometni cesti v Ljutomeru vlomili v trgovino Angele Čeh-Lisanjeve ter odnesli razno blago. Ker na vratih in izložbah ni videti nasilja, se domneva, da se je nekdo skril v trgovino, preden so jo zvečer zaprli, ter v noči odprl vrata in odnesel blago. Zjutraj so našli vrata odklenjena ter samo priprta.

* **Nevaren ptiček prijet.** Eno zadnjih noči so gosti v neki mariborski gostilni opazovali sumljivega tujca, ki je precej vinjen plačeval za vsakogar, in to v avstrijski valuti. Policija je bila nanj opozorjena ter je moža pozvala, naj se izkaže, odkod in kam. Pri njem so našli nad 2000 šilingov in nad 1000 Din našega denarja. Mož je doma iz kočevskega okraja, pristojen pa je v Stari trg pri Slovenjgradcu. Baje je mehanik in šofer brez posla. Že v ponedeljek je dobila policija telefonsko obvestilo iz Gradca, da je bilo vlomljeno v tamošnji urad Delavske nezgodne zavarovalnice in da so vlomilci odnesli okrog 5000 šilingov. Takoj je policija osumila tega vloma tudi svojega novega gosta, ki je sicer zatrjeval, da je prišel že v soboto v Maribor, a ni mogel dokazati, kje se je zadrževal do ponedeljka ponoči. Pač pa so ga razne priče videle, kako je po gostilnah zapravljaval avstrijski denar. Ko je prišel iz Gradca policijski komisar dr. Oblak, je med aretirančevim imovino takoj spoznal denarno vrečko oplenjenega zavoda. Mož je nadalje sumljiv, da je pred tedni izvršil vlom v Železničarsko konzumno zadržujo pri glavnem kolodvoru v Mariboru, kjer pa je našel samo 1000 Din. Nekateri ljudje so namreč videli istega dne človeka enake postave in obleke, ki se je potikal tam okrog.

* **Dve nepoboljšljivi ciganki** sta se te dni klatili v okolici Ivanjševcev in Slavenšincev. Prosjačili sta, pa tudi preizkušali svoje dolge prste, dokler ju ni ugrabila orožniška patrulja v okolici Slavenšincev. Privedla ju je na sodišče v Gornjo Radgono, kjer so nepoboljšljivi Julijani. Cenerjevi kakor tudi Julijani Horvatovi, obe iz Prekmurja, izprašali vest.

* **Da osvežite kri,** pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne «Franz Josef-ove grenčice». Od mnogih zdravnikov zapisana Franz Josef-ova voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek v splošnem dobro počuti in da ima vedro glavo. Franz Josef-ova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Moderna tehnika pokrivanja streh.** Raznoverstne možnosti uporabe azbestnocementnega škrljenceva. Moderna streha, ki bo odgovarjala vsem pogojem potrebe, je temeljna zahteva sodobne arhitekture. Ravna streha se vedno bolj opušča ter se konstruirajo strehe z nagibom, ki so mnogo sposobnejše za odvajanje vode. Dočim je bil za ravne strehe zelo primeren material lesni cement ali drugi proizvodi katra, kombinirani z betonom, se za nagnjene strehe kot najidealnejši material uporablja azbestnocementni škrljencev. Zlasti je umestno tega uporabljati tam, kjer se ima izkoristiti podstrešni prostor. Azbestnocementni škrljencev predstavlja nepremočljivo, krepko in proti ognju varno streho z mnogimi drugimi prednostmi. Kot cementni produkt je azbestnocementni škrljencev odporen proti vetru, varen proti ognju in zaradi svoje vsebine azbesta zelo gibek in elastičen. Zaradi velike čvrstote, ki prekaša 8- do 10krat cementni beton, se lahko proizvaja v zelo tankih ploščah, kar pospešuje njegovo lahkoto. Nadaljnja posledica tega je, da se okrog 25 odstotkov lesene konstrukcije

lahko prihrani na strehi. Azbestnocementni škrljencev nudi potemtakem lahkoto, trajno, nepremočljivo, negorljivo in lepo streho. Razen znanih šablon se proizvajajo tudi valovite plošče v dolžnosti do 2-50 metra, zaradi česar se delo krovcev znatno olajša in izpopolni. Takšne plošče so primerne zlasti za lope, industrijske objekte, skladišča itd. Mora se poudariti, da je velike važnosti izolacijska sposobnost azbestnega cementa proti toploti in elektriki. Najmodernejše področje uporabe azbestnocementnega škrljenceva predstavlja proizvajanje raznih cevi in fasonskih komadov. Te cevi se odlikujejo zlasti po svoji lahkoti in čvrstosti ter prekašajo v tem tako betonske kakor glinaste cevi. Vse kaže, da bodo v bližnji bodočnosti zavzele mesto kanalizacijskih in vodovodnih cevi.

* **Gospa, varčujte s svojim zdravjem in svežostjo!** Vsako delo je lažje, ako se pravilno uredi, tako tudi pranje. Čitajte današnji oglas Gazela in ravnajte se po njem!

PREKMURSKI GLASNIK

KMETIJSKA DRUŽBA IN UČITELJSTVO.

Dolnja Lendava, aprila.

Zanimanje za Kmetijsko družbo je tudi po Prekmurju zelo veliko. Prav razveseljav je ta pojav, da se naši kmetje zanimajo za razna kmetijska društva in korporacije, katerih prej pač nismo poznali. Žal, pa primanjkuje sposobnih delavcev voditeljev, ki bi ustanavljali in tudi vodili delo v podružnicah Kmetijske družbe. Ponekod so že tudi pri nas dobri in sposobni kmetovalci, ki bi lahko vzeli delo v roke, toda ti so zelo redki. Učitelj na vasi je pač oni činitelj, ki je povsod prvi in mora biti prvi tudi pri vsakem gospodarskem organiziranju svojih vaščanov.

Brez dvoma je pri našem učiteljstvu mnogo dobre volje za gospodarsko delo. Zato nam res ni razumljivo, kako se je učiteljstvu nekako onemogočilo sodelovanje in udejstvovanje pri Kmetijski družbi s tem, da učitelj ne more biti izvoljen v odbor. Kako nujno je potrebna v krajih, kjer primanjkuje sposobnih gospodarskih delavcev baš učiteljska pomoč, ve vsakdo, ki v takih krajih živi. Zato bi želeli vsi kmetovalci in bilo bi tudi v korist družbe same, da se društvena pravila v toliko spremene, da se pritegne k najozjememu sodelovanju baš učiteljstvo.

TISKOVNA TOŽBA PROTI PISCU, UREDNIKU, IZDAJATELJU IN TISKARJU «NOVIN».

Murska Sobota, aprila.

Te dni se je pred sodnikom poedincem, nadsvetnikom Posego pri sodišču v Mariboru, vršila razprava o tiskovni tožbi bivšega izdajatelja lista «Kmečke moči» v Murski Soboti, Pavla Horvata, ki jo je ta zaradi klevete vložil proti Mihaelu Mlinariču v Dolnji Lendavi, uredniku Klekovih «Novin» v Murski Soboti, Francu Kolencu, vodji prekmurske tiskarne v Murski Soboti, Izidorju Hahnu, ter župniku v pokoju in izdajatelju «Novin» v Črensovcih Jožetu Kleklu.

Pod obtožbo je bil oglas «Novin» iz novembra 1929., v katerem parobrodno društvo «Severno-neiški Lloyd» javlja, da tožitelj Pavel Horvat ni upravičen zastopati imenovane linije, «ar ga je generalno zastopstvo imenovala v Zagrebu odpustilo». Ker je toženi zastopnik Mihael Mlinarič že v prejšnji številki «Novin» objavil izjavo, v kateri preklicuje očitke, da bi bil tožitelj odpuščen od družbe zaradi nekvalificiranega postopanja, je tožitelj Pavel Horvat trdil, da so ga obtoženci v objavi omenjenega oglasa dolžili sleparskega postopanja, ker je moral oglas vzbujati domnevo, da se je Horvat kljub odpustu še nadalje izdajal za zastopnika prejšnjega službovalca.

Sodišče je vse štiri obtožence obsodilo, in sicer pisca Miho Mlinariča na sedem dni zapore ali 500 dinarjev globe in na 200 dinarjev odškodnine; urednika Kolencu na 100 dinarjev ali dva dni zapore in na 100 dinarjev kazni ter 100 di-

narjev odškodnine; tiskarnarja Izidorja Hahna na 50 dinarjev globe ali en dan zapore in na 50 dinarjev kazni ter 50 dinarjev odškodnine ter izdajatelja župnika Jožeta Klekla na 50 dinarjev ali en dan zapore in 50 dinarjev globe ter 50 dinarjev odškodnine. Vsi štirje obtoženci morajo nadalje objaviti obsodbo na prvi strani «Novin» ter povrniti vse sodne stroške. Obtoženci so vložili priziv.

Razprava je jasno pokazala, da ima vsa zadeva kljub nepolitičnim časom politično ozadje. Odpor proti takemu početju glasila g. Klekla v Prekmurju stalno narašča.

Nadaljni izidi volitev v sreski kmetijski odbor v Dolnji Lendavi. Na volišču v Črensovcih in Žiških je bil izvoljen g. Rous Matjaž, posestnik v Črensovcih. Na volišču za Dolnjo, Srednjo in Gornjo Bistrico je izvoljen g. Horvat Martin, posestnik v Srednji Bistrici. V Gančanih je izvoljen g. Mančec Štefan. Za občine Pinče, Dolina, Čentiba je izvoljen g. Matjašec Ivan, župan v Dolini. V Dolgi vasi je izvoljen tamošnji župan g. Litrop.

Posojila pri Privilegirani agrarni banki. Stranke, ki želijo posojila od privilegirane agrarne banke, se opozarjajo, da lahko dobijo tozadevna navodila tudi pri sreskem kmetijskem referentu v Murski Soboti, odnosno v Dolnji Lendavi, ob uradnih dnevih. Obrestna mera znaša za dolgoročno hipotekarna posojila 9 %, za kratkoročna posojila in menice pa 10 %.

Novi orožniški komandant v Murski Soboti. Namesto premeščenega majorja g. Nikole Iskrača je prevzel težko in odgovorno službo komandanta murskosobotskega orožništva major g. Josip Bojič, ki je prišel iz Tetova.

Izseljevanje prekmurskih delavcev. Te dni se je odpeljalo 510 delavcev in delavk iz Prekmurja. Od teh je šlo 380 v Nemčijo, 30 v Francijo, 60 v Slavonijo, 40 pa v Ljubljano in na Bled.

NAŠI NA TUJEM

Audun le Tiche (Francija). Po vzorcu drugih društev v Franciji, smo tudi tukajšnji Slovenci ustanovili svoje društvo ter ga krstili Slovensko delavsko pevsko društvo Audun le Tiche. Društvo, čeprav še mlado, je prav agilno, čemur je dokaz že lastna knjižnica, čeprav še mala. Agilni člani se niso ustrašili ne žrtve in ne truda, da so si dobili pevovodjo, ki je že začel z rednimi pevskimi vajami, tako da je prvi nastop tega mladega društva pred vrati. Članom in tistim, ki še niso pristopili, kličejo: Oklepajte se društva! Naj vam bo drugi dom! Dokažite s tem, da vam v prsih še bije pravo slovensko in jugoslovensko srce ter da tudi v tujini ne marate pozabiti našega jezika in naše narodne pesmi!

ŽENSKI VESTNIK

GNOJENJE IN KOLOBARJENJE NA VRTU.

Po vrtovih pridelujemo rastline, ki imajo glede gnojenja in prostora zelo različne potrebe, ki jih moramo vpoštevati, če nam je na tem, da kaj več pridelamo. Nekatera zelenjad zahteva močno in sveže pognojeno zemljo, dočim se druga zadovoljuje s prostorom, ki je bil pognojen lansko leto. Vse dosedanje izkušnje kažejo, da je treba z različno zelenjadjjo tudi kolobariti, menjavati s prostorom, če hočemo kaj več doseči. Redke so namreč enoletne rastline, ki uspevajo po več let zaporedoma na enem in istem prostoru. To izjemo delata pri nas le krompir in zelje. Glavno je, da jima dobro pognojimo. V ostalem pa dosežemo tudi pri teh dveh rastlinah boljše uspehe, če s njima kolobarimo.

Gnojenje in kolobarjenje sta v tesni medsebojni zvezi. S pravilnim kolobarjenjem bolje izkoristimo zemljo in gnoj. Vsaka rastlina dobi najprimernejši prostor, vsled česar si že v naprej zagotovimo boljši uspeh.

Pri kolobarjenju gledamo pred vsem na to, da sadimo na pognojeno prostor take rastline, ki so gnojja najbolj potrebne. Tem naj pa sledijo rastline, ki so bolj malotrebne in ki se zadovoljujejo z zemljo, ki je bila leto prej pognojena. Glede na večjo in manjšo porabo gnojja, lahko razdelimo vrtno rastline v dve skupini; v prvo, ki ji je treba hlevskega gnojja, in drugo, ki ne potrebuje svežega gnojja. Polovico vrta je treba potemtakem vsako leto gnojiti, drugo polovico pa ne. V prvo skupino spadajo solata in zeljnate rastline, po imenu zelje, ohrovt, karfijski in koleraba, dalje kumare, paradižniki, zelena, por in špinača. V drugo skupino spadajo: korenske, čebulnate in stročnate rastline kakor: peteršilj, korenjček, pesa, redkev, zgodnji krompir, čebula, česen, endivija in motovilec. Tu sem prištevamo tudi grah in nizki fižol.

Rastlinam v drugi skupini lahko pomagamo z umetnimi gnojili in kompostom, pa tudi onim iz prve skupine, če je premalo hlevskega gnojja. Glede pomožnega ali dodatnega gnojenja z umetnimi gnojili je pripomniti, da je treba tem rastlinam vobče polnega gnojenja, namreč gnojenja, z vsemi najvažnejšimi redilnimi snovmi, vendar potrebujejo rastline prve skupine (solate in zeljnate rastline) več dušičnega gnojja, rastline druge skupine, in sicer korenske in čebulnate, več kalijevih gnojil, in stročnate rastline pa več fosfatnih in kalijevih gnojil.

Najbolj jim pa ugodimo s kolobarjenjem, če sledijo rastlinam prve skupine (zeljnatim rastlinam) korenske in čebulnate rastline, tem pa stročnice. Na ta način bi bilo vse kolobarjenje triletno, po sledečem zgledu: 1. leto zgodnje zelje, zgodnji ohrovt, solata; 2. leto peteršilj, korenjček, pesa, čebula; 3. leto grah, vmes morda radič.

Pri gnojenju je treba seveda tudi na to gledati, kako močno izrabljamo zemljo z vmesnimi ali poznejšimi sadeži. Za gnojenje in kolobarjenje je treba vsako leto načrta, iz katerega je povzeti, v kakem obsegu pridelujemo različno zelenjad in kako z njo kolobarimo.

Za kuhinjo

Nadevane žemlje. Vzemi 14 žemelj (kajzaric), odreži jim na vrhu pokrovček in poberi vso sredico, nato jih znotraj dobro namaži s sirovim maslom, istotako pokrovček. Trideset dek prekajene gnjati drobno sesekljaj ali sfaširaj, dodaj pet jajc in dobro zmešaj. S tem nadevom napolni namazane žemlje in jih pokrij z odrezanimi pokrovčki. Pekačo namaži z mastjo ali sirovim maslom, zloži žemlje drugo poleg druge in jih peci v pečici 15 minut. Gotove daj takoj na mizo.

Rezanci na laški način. Skuhaj v slanem kropu navadne široke rezance. Ko so kuhani, jih odcedi in polij z morzlo vodo. Dušeno (tenstano) goveje meso sfaširaj; v sok, kjer si dušila meso, pa deni drobno zrezanega zelenega peteršilja in žlico paradižnikove mezge in pusti, da malo prekuha, nato stresi noter kuhane rezance in faširano meso, dobro zmešaj in pusti še 10 minut, da se malo popeče. Vroče daj na mizo s solato.

Gulaš z zelenjavo. Meso zreži na majhne kosce, na masti pa zarumeni čebulo, malo korenčka, peteršilja, zelene in pora. Nato deni noter zrezano meso in ga rjavo zapeci. Nato prilij žlico juhe, dodaj eno kocko sladkorja, malo popra, malo dišave (Neugewürz), naribane limonine lupinice, dva lovorjeva lista, strok stlačenega česna in osoli. Vse to skupaj pokrito duši, da postane meso mehko. Po potrebi prilij malo juhe ali vode. Ko je meso mehko, posuj eno žlico moke in mešaj, da tudi moka porjavi, na kar prilij čašo vina. Ko je dobro prevrelo, je gulaš gotov.

Zdrobova omeleta. Tri rumenjake, 10 dek sladkorja in 7 dek sirovega masla mešaj četrt ure. Nato primešaj naribane limonine lupinice, šest dek zdroba (grisa), malo manj kakor pol litra mrzlega mleka in nazadnje še sneg treh beljakov. Pekačo (pleh) dobro namaži z mastjo. Zlij na pekačo testo, tako da je povsod enako razlito po pekači, na kar speci v pečici. Ko je pečeno, namaži s kako mezgo (najbolje marelično ali

*Hranljiva in
slastna!*

KUNEROL

100% ČISTA MAST IZ KOKOSOVH OREHOV

češpljevo), strkljaj v omleto, razreži in daj s sladkorjem posuto in vroče na mizo.

Meso z jajci in krompirjem. Skuhaj goveje meso kakor navadno v juhi; prideni tudi vso zelenjavo. Ko je meso kuhano, ga vzemi iz juhe in ga na lesenem krožniku zreži na drobne koščke. V kozi razbela mast in malo prekajenega špeha in zarumeni eno drobno zrezano čebulo. Kuhani krompir olup, ga zreži na majhne kosce in pomešaj z mesom ter stresi vse skupaj na mast in čebulo, nato osoli, dodaj ščep kumine, malo popra in vse skupaj malo opeci. Ko je gotovo, daj povrh toliko jajc, za kolikor oseb kuhaš. Ko so se jajca zapekla, daj to jed hitro in vroče na mizo.

Praktični nasveti

Kovinsto posodo obvarujemo rje, ako jo pred uporabo operemo v apneni vodi od sveže žgane apna in jo nato dobro zbrisemo s suho krpo.

Da se star fižol hitreje skuha, dodaj vodi, v kateri kuhaš, žličico jedilne sode. To pomaga tudi za star grah, ki se kakor fižol nerad skuha, čeprav smo ga dan prej namočili.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Poljansko pismo

Poljane nad Škofjo Loko, aprila.

S kmetovanjem smo pričeli že vsi od kraja. Nekateri imajo že krompir vsajen, za kar je pa še malo prezgodaj, ker lahko se zgodi, da ga bodo pozneje še enkrat sadili. Pripoveduje se tudi, da so tu in tam že slišali kukavico peti. Kukavica pa naj le še miruje vsaj mesec dni!

Kakor drugod tudi naša okolica pridno sadjari. Tu in tam je bilo treba odstraniti lepa drevesa, ki so bila prizadeta od lanskega mraza, da so se pričela sušiti.

Zadnji čas mo čitali v nekaterih listih o konsumih, ki so baje velik blagor za kmeta in druge, ki kupujejo ali prodajajo svoje pridelke. Naj bo zadeva takšna ali drugačna, pri nas v dolini smo imeli svoječasno lepo število konsumov, ki niso pustili dobrih spominov, posebno ne pri onih, ki so morali seči v žep, da so pokrili primanjkljaj! Ne rečemo, da ne bi bil konsum lahko dobra in koristna ustanova, če bi ga država sama prevzela pod svoje nadzorstvo.

Nekaj bi pač potrebovali tu v dolini, in sicer mlekarne. Škofjeloška mlekarne sicer pošilja mlekarja dnevno v vozom do Gorenje vasi, ki pobira mleko pri obcestnih vaseh, dočim so po oddaljenih vaseh in hribih navezani na posnemalnike in na topitev v latvalcih, kar je pač v prvem ali drugem primeru zamudno delo. Mleko, ki tako ostane, nima mnogo vrednosti v sebi; odvisno je to seveda od posnemalnika, ker z nekaterim se posname več, z drugim manj. Posneto mleko se po navadi pokrmi svinjam, čeprav je mladim pra-

setom škodljivo. Ne bilo bi napačno, če bi se ustanovila mlekarne kje v sredini. Tako bi se pobiralo mleko tudi tam, kjer ga sedaj posnemajo. Imeli smo svoječasno mlekarne in so okoliški kmetje služili lepe denarje za oddano mleko, toda zdelo se jim je, da ga mlekarne le prenizko plačuje, in so jo polagoma zapustili. Res, mlekarne ne more tako plačevati mleka, kakor se zanj skupi na trgu v Ljubljani in drugod, toda če hoče uspevati, mora gledati za večjim ali manjšim dobičkom. Nekaj pa je vredno tudi to: ko prineseš ali pripelješ posode, jih izprazniš in opravljeno je vse delo, na kar pa mnogi ne pomislijo.

Pred kratkim smo dobili v Poljanah novo gostilno, kar je popolnoma prav, ker za kraj, kakor so Poljane, je ena gostilna premalo. Trgovca Jamar sedaj preurejuje svojo prej Čudetovo hišo. Prezidal jo bo tako, da jo bo tudi lahko uporabil za trgovino, če bo potreba. S tem bodo Poljane dobile lepše lice.

Z lesno industrijo, ki je nekaterim edini vir dohodkov, gre bolj klavrno. Tudi pri nas v dolini se sliši, da je bilo več naših lesnih trgovcev oškodovanih za lepe tisočake, ker so nasledili nekim nepoštenim italijanskim trdkam. V tem je treba več previdnosti, ker tujcu se ne more do živga čez mejo, pa naj bo Italijan ali kdo drugi. S tem seveda ni rečeno, da so vsi Italijani ali drugi nepošteni, nego je to le naključje, da so prišli naši prodajalci v stik z nepoštenjaki, ki jih nikjer ne manjka. Škoda denarja, ki je izgubljen!

Z «Domovino» je pri nas vse v redu. Da je res dober in koristen list, ki ljubi resnico in poštenje, kaže tudi dejstvo, da jo čitajo z vneto tudi taki, ki niso njenega mišljenja.

Konjiške novice

Konjice, aprila.

Kraljeva banska uprava v Ljubljani je razrešila arhidijakona g. Tovornika Franca v Konjicah dolžnosti gerentstva pri okrajni hranilnici ter postavila novega gerenta v osebi g. dr. Rudolfa Ivana, odvetnika v Konjicah.

Tukajšnji trgovec Petek Anton je kot najugodnejši ponudnik izlicital glavno tobačno zalogo Konjice, ki jo ima v svoji novi hiši v trgu.

Lokalna železnica Zreče—Poljane je dobila dve lokomotivi po 22 ton težine. To sta res prava kolosa za našo ozkotirno železnico.

Lesna trgovca brata Satler iz Žiž postavitva v Ločah parno žago. Res razveseljev napredek. Tudi mnogi drugi obrtniki so v zadnjem času svoje obrate modernizirali in povečali. Tako imamo v Konjicah parno pekarno g. Blaževića, mizar g. Višner je svoje podjetje elektrificiral, klepar g. Korošak pa je svojo delavnico opremil z novimi stroji.

Dvoriščno zgradbo Narodnega doma, kjer je bilo dosedaj skladišče, je adaptiral sodavičar g. Koropec tako, da bo imel v spodnjih prostorih delavnico, zgoraj pa stanovanje. Tudi on se bo posluževal električnega pogona pri svoji obrti.

ZANIMIVOSTI

× Velik potres v Grčiji. Dne 1. t. m. so občutili v Grčiji, v okolici Volosa hud potres, ki je povzročil veliko stvarno škodo. V Zagori so zapustili prebivalci številne hiše, 20 hiš je skoro popolnoma porušeni. V vaseh Buri in Horveto sta se dve hiši porušili. Poškodovani sta tudi obe vaški cerkvi. V samem Volosu je porušeno mestno gledališče. Pošta in poslopje Atenske banke pa sta nevarno poškodovani. Na neki hiši se je fasada popolnoma porušila. V teku naslednjega dne je bilo opaziti več ponovnih potresnih sunkov, od katerih so bili trije tako močni, da se je znova porušilo 20 hiš. Prebivalstvo je zelo zbegano ter se nahaja v veliki bedi. V mestu Nikriniki so bile tri cerkve poškodovane. Z gore Sarakonos se je zvalila ogromna skala, ki je napravila veliko škodo.

× Klub samomorilcev je ustanavljal. Na policiji v Lodzu se je zglašil te dni mlad moški in prosil, naj potrdijo pravila Kluba samomorilcev. Zelo podrobno je prosilec pojasnil, da gre za ustanovo, katere glavni namen je, pomagati obupancem na orbi svet. Po njegovem mnenju so samomorilci veliki siromaki, ker jih družba ovira in jim grozi celo s kaznijo, če se jim samomor izjalovi, namesto da bi jim pomagala čimprej priti v krtovo deželo. Samomorilnim kandidatom bi morali dati na razpolago lokal, opremljen z najmodernejšimi samomorilnimi pripomočki. Ukreniti bi bilo treba vse potrebno, da bi se noben samomor ne izjalovil, kakor se to dogaja zelo pogosto zdaj, ko obupanci nimajo pri rokah zanesljivih samomorilnih pripomočkov. Da odstrani vse te nedostake, je ustanovil čudoviti Poljak klub, ki ima tudi svoja pravila. Po pravilih kluba mora dobiti vsak član, ki se hoče preseliti v krtovo deželo, za mal denar vse samomorilne pripomočke, mora se pa zavezati, da zapusti vse svoje premoženje klubu. Ustanovitelju kluba je šlo očividno v prvi vrsti za denar, katerega bi zapuščali samomorilci klubu, odnosno njemu. Seveda so pokazali na policiji prosilcu vrata.

× Vas, katere prebivalci so sami slepi. Ne daleč od turškega mesta Malatija leži vas Adyman, ki se imenuje tudi vas slepecev. Ta vas ima 7000 prebivalcev in vsi ti so ali popolnoma ali deloma slepi. Od jutra do večera se po vasi ne sliši drugo kakor neprestano trkanje palic po vaških ulicah in hišnih zidovih. To je trkanje teh nesrečnikov, ki s palico iščejo poti. Slepi prebijejo večino dneva v džamiji, kjer neprestano molijo. V molitvi se pa niti malo ne pritožujejo nad svojo težko usodo, ker tožbe po mohamedanski veri izzovejo jezo usode.

× Papeževa himna. Sv. oče je sprejel znanega italijanskega skladatelja Mascagnija in se je z njim razgovarjal pol ure. Naročil mu je novo himno za vatikansko državo. Kot dober katoličan je sprejel častno naročilo in je obljubil, da se bo takoj lotil dela ter začasno pustil počivati vse svoje ostale načrte.

× Bolezen papig. V francosko pristanišče Le Havre je prišel parnik iz Južne Amerike. Ustavil se je zunaj na morju in dvignil rumeno zastavo, ki pomeni pri mornarjih: «Na krovu razsaja kužna bolezen. Na pomoč!» Razkuževalni oddelek je z reševalnimi čolni pripeljal 18 bolnih mornarjev na kopno. Ladja je natovorila v Rio de Janeiro 1800 amazonskih papig. Spotoma so pričele ptice umirati in so dnevno pometali po sto in več papig v morje. Naposled je obolelo še moštvo. Od 1800 papig je prišlo v Havre samo 14. Poslali so jih takoj v Pariz v Pasteurjev zavod. Tam so jih skrbno izolirali in se je pričelo raziskovanje. A kmalu je obolelo 13 zdravnikov in strežnikov ter je eden od njih umrl. V Londonu so odkrili povzročitelja papagajske bolezni, ki je soroden povzročitelju ošpic in noric. Prav tako so iznašli primeren serum proti tej bolezni. A v Parizu se je serum slabo obnesel in je zdaj prepovedan vsak uvoz papig na Francosko.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Cvet mladosti.

Kunigunda, starejša gospodična, je v trgovini in si pomerja klobuk. Vse ji ugaja, le svilen šmarnica za trakom ji ne prija.

Trgovka: «Toda ta cvet Vam zelo pristoja; napravljva vas za deset let mlajšo.»

«A tako! Potem mi pa prišijte dva takšna cveta za trak!»

Žive pošte ni.

A.: «Kaj, ali še res ne veste ničesar o strašni avtomobilski nesreči?»

B.: «Net!»

A.: «Saj se je vendar zgodila blizu Vašega stanovanja.»

B.: «Že mogoče, toda moja žena je odpotovala...»

Zmota ni greh.

Mladenka pride k spovedi in vsa skesana pripoveduje spovedniku: «Čestiti gospod, hudo sem grešila. Že tri dni sem se hodila gledat v ogledalo in sem v svoji nečimurnosti bila zelo zadovoljna, da sem lepega lica.»

«Le pomiri se,» jo prijazno potolaži duhovnik, «saj ni greh, če si kdo v zmoti nekaj domišljuje...»

Pri pogrebu.

V Koprivju so pokopavali župnika. Za pogrebom sta stopali med drugimi tudi dve ženici, ki sta neprenehoma glasno jokali.

«Jaz ne morem več jokati,» se je starejša nadadoma oglasila.

«Rekla sem ti, da si prežgodaj začela,» jo je mlajša zavrnila.

Adam in Eva.

Tonček (sestrici): «Francka, igraja se Adama in Evo!»

Francka: «Kako?»

Tonček: «Veš, tako, da daš ti meni jabolko, ki ga bom pojedel, ti me boš pa gledala...»

Služba.

V pisarno stoji precej zanemarjen mož: «Dober dan, gospod ravnatelj! Prihajam zaradi oglasa v časopisih. Vi iščete mladega, elegantnega, spretnega in izobraženega poslovođa!»

«Da, a mislim, da vi ne ustrezate vsem tem zahtevam. Koliko ste stari?»

«Šestdeset let!»

«Ali znate tuje jezike?»

«Ne, samo slovensko, a tudi ne dobro.»

«Ali ste že bili kdaj v podobnem uradu?»

«Ne! Do zdaj sem se preživljal z beračenjem!»

«No, to je pa že višek nesramnosti! Jaz iščem mladega, elegantnega, spretnega in izobraženega moža za poslovođa. Kaj prav za prav hočete?»

«Ne jezite se, gospod ravnatelj! Prišel sem vam samo povedati, da ta služba ni zame.»

Izvrsten potnik.

Gospodar reče potniku, ki je pravkar nastopil pri njem službo: «Jutri greste na potovanje. Iz Ljubljane se boste odpeljali v Zagreb, iz Zagreba v Beograd, iz Beograda v Skoplje, iz Skoplja v Split, Šibenik, Sušak in v Ljubljano. Vse to lahko opravite v enem tednu, če ste kaj prida potnika.»

Potnik pristane na to, se odpelje in se vrne natančno čez en teden. Z veseljem ga pozdravi gospodar in vpraša:

«Vi ste res imeniten človek. Ali ste mi pridobili mnogo novih trgovinskih zvez?»

«Trgovinskih zvez? Bil sem vesel, da sem dobil zveze z vlaki, da sem se mogel pravočasno vrniti!»

Kaj je najhitrejš.

Učitelj: «Kaj je na svetu najhitrejš?»

Učenci prvega razreda ljudske šole ugibajo: vlak, tramvaj, zrakoplov... in končno jo pogodi Francek, ki reče: «Misel.»

Učitelj pohvali brihtnega Francka, a še se oglasi v zadnji klopi Jankec, ki meni: «O, ni res, gospod učitelj; roka našega ateka je še hitrejša. Zadnjič sem strl stensko uro in še nisem niti dobro pomislil, kaj sem storil, že sem jih imel pet na zadnjem delu telesa...»

Napis.

Pred nagrobnim kamnom pokopališča stoji Jakob Nagode in čita napis:

Tu počiva

Jakob Podrekar,

veletrgovec,

velik človekoljub

in dober oče svojim otrokom.

Jakob vzdihne in pravi: «Strašno! Tako majhen grob, pa leže v njem kar trije ljudje!»

Listnica uredništva

Poljane. Dopis ni romal v koš, nego smo ga namenili, ker je dolg, za velikonočno številko. Saj menda ne bo nič zastarelo. Drugi, krajši dopis, je v današnji številki objavljen, kakor vidite.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

1000 Din nagrade

onemu, ki mi preskrbi delo v rudniku v Holandiji. Več pismeno. Naslov v ogl. oddelku «Domovine». 178

Krojaškega vajenca

sprejme po dogovoru Franc Breznik, krojač v Mozirju. Hrana in stanovanje v hiši. 176

Čudežni Balzam.

Najtopleje se Vam zahvaljujem za Vaš izvrstni Radio-Balzam. Imel sem na desni nogi na podplatu 38 let kurje oko, ki ga nisem mogel z nobenim mazilom ali tinkturo odpraviti. Po predpisanem postopanju sem ga z Radio-Balzomom v štirih dneh izgubil. S spoštovanjem F. Jezernik sen., Tržič 245. 168

Rešite se tudi Vi kurjih oči, bradavic, trde kože itd. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 po povzetju pošlje R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška cesta 10 a. Pošljite nam takoj Vaš naslov!

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola

Gojko Pipenbacher, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. 175

Dnevno 200, 300 dinarjev in še več

lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. «Tehna» družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 167

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodeca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 98

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudí družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820.

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično žepno knjižico

„Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage koliko je vaša živina težka. 166

Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se po vseh trgovinah ali pa pri založniku

J. M. VIČIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 7

Pozor, gospodarji!

Preden prebarvate svojo hišo in ostala poslopja, se oglasite pri

DRAGO FRANZ
LJUBLJANA, Stari trg št. 24

nasproti TRDINE, kjer dobite najboljše barve, lake, firnež, strojno prašno olje, lanene tropine in vse v to stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. 153

Najtežje gospodinjstvo opravilo je pranje! Pametna gospodinja, ki pa si hoče naporno pranje olajšati, najprvo omehtča trdo vodo z navadno sodo in nato pere s pravim terpentinovim milom Gazela.

Ako se nalezem nahoda

ali influenze, kašlja, gripave, bronhijitisa, v ušesih šuš, tedaj takoj vzamem za pomoč Fellerjev prijetno dišeči »Elafluid«. To pomaga hitro in zanesljivo! Nekoliko kapljic na elastičnem odpravi takoj krče in olajša v nosu. Pri revmatizmu, gihtu in oteklinah vsake vrste mi vedno pomaga drgnjenje in pranje s Elafluidom!

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev Elafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kozmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, splošna steklenica 26 Din. Po pošti najmanj 33 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubička Donja, Elsatrg 369

Klubuke

v najrazličnejših modnih barvah in oblikah, ter razne sportne klubuke in čepice nudi bogato založena

specijalna trgovina klubukov

MIRKO BOGATAJ, prej J. POK
klubučar 172

LJUBLJANA, Stari trg št. 14

Sprejemajo se vsa popravila.

L. Mikuž
LJUBLJANA, Mestni trg 15

DEŽNIKI

NA MALO

NA VELIKO

Ustanovljeno 1839

52

Telefon 2282

je edino sigurno delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo proti pijančevanju ter je prinesel že mnogim tisočim mir in srečo v hišo. Tudi brez vednosti pijanca uporabljen (pomeša se lahko v jedila in pijače). Pri zadostni uporabi pri 95°, vseh slučajev uspeh zagotovljen.
1 doza 20 tablet 45 Din, 1 steklenica 75 Din
3 steklenice 200 Din, 6 steklenic 350 Din.

Naslov za naročila:
„AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega vija najboljše svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Modroce

vrhne, iz Ia afrika, močno blago, Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri
Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

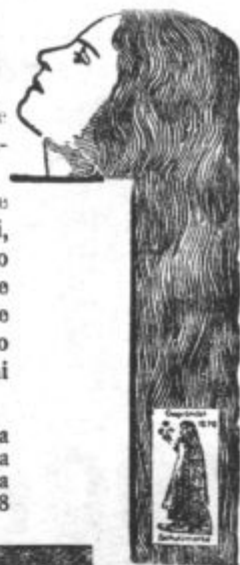
Odlična glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpoložljive tv. glasbil
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-104.
Violine od 95 Din, Tamburice od 98 Din, Mandoline od 136 Din, Trombe od 505 Din, Gramofoni od 345 Din, Ročne harmonike od 85 Din dalje

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospesuje pri damah, gospodinjah in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodnost in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Čilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Čilag pomada, katera je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Čilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 stekl. special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poštnina posebej. Pošljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: **„AURORA“** Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

Vsakomur v korist

Dinarjev

Otroški v raznih barvah in lak od	40 do 70
Ženski črni ali rjavi	od 100 do 140
Ženski na špango, komb. usnje	od 150 do 190
Ženski razni, moderna oblika	od 160 do 200
Moški polčevlji, črni	od 140 do 180
Moški polčevlji, rjavi in komb.	od 150 do 200
Moški razni, moderna oblika	od 170 do 210

Da pomagamo vsem ki se imajo boriti z denarnim vprašanjem za svojo osebo, kakor tudi vsem ostalim, smo se odločili napraviti „Veliko prodajo“ vseh vrst čevljev „Standard“ katera se že vrši od 1. aprila pa do velikonočnih praznikov po izredno niski ceni. Zaloga se že zmanjšuje. Nekatere vrste čevljev so že razprodane.

Te cene veljajo samo dokler traja zaloga, zato pohitite! Poleg teh vrst razprodajamo še razno obutev po izredno niski ceni, ker je v našem interesu, da se vsak poslužiti te naše velikonočne prodaje in garantiramo, da dobi vsak, čeprav ima malo denarja, na razpolago, čevlje samo v znani

detajlni prodaji čevljev
na Dunajski cesti št. 23, na dvorišču

tov.
Carl Pollak
d. d.
v Ljubljani

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20**. — St. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76**. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44**. — St. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58**.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

Prima gonilna jermena
in vse milinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trvdki
CADEZ & RCAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35
77

KAJENJE JE STRUP!

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi EX-tableti. Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je uporabljal 3krat na dan EX-tablete. So popolnoma neškodljive! 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 ovojev 145 Din franko. Razpošilja po povzetju: „AURORA“ Sekt. 59. Novi Sad, Zvezniška ul. br. 38.

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušajo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.-

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.-

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

100 nagrad

v vrednosti več tisoč dinarjev razpisujemo za pravilno rešitev sledetih vprašanj:

1. Po čem se spoznajo najboljše štrange in drugo vrvarsko blago?
2. Katero vrvarsko blago je priporočila za kmetovalce kmetijska šola na Grmu?
3. Kakšne štrange, uzde in drugo vrvarsko blago boste zahtevali od Vašega trgovca, da boste dobili za Vaš dober denar tudi dobro blago?
4. Kateri trgovec v Vašem kraju še ne prodaja štrang in vrvarskega blaga s privezanim rdečim listkom z naslikanim pajkom v mreži in napisom Grosuplje?

Za rešitev zadostuje dopisnica za 50 par. Rešitev naj se pošlje na naslov:

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani

in to najkasneje do konca aprila. 1. maja se bo izžrebalo 100 rešitev in imena se bodo sporočila v tem listu. Nagrade pa se bodo poslale takoj po izžrebanju. Tudi Vas čaka lahko velik dobiček!

Pišite takoj!

Pišite takoj!

Opustite svinčeni minij, ki je strupen, ki je drag!

Uporabljajte brez obotavljanja edino

ANTOXYD

popolnoma jugoslovenskega izvora

ki je neškodljiv — ne seseda
vzdrži proti vsem kislinam
krije ŠTIRIKRAT več — stane DVAKRAT manj
in je kakor minij
najboljša — najtrajnejša — najuspešnejša — najcenejša
zaščitna barva proti rji.

Rudarska združba Trojana,
Dunajska cesta 1/IV, Ljubljana.

Onim, ki bodo zidali

nudi edinole

174

tehnični biro arhitekt IVAN ZUPAN, Ljubljana, Gradisče 13

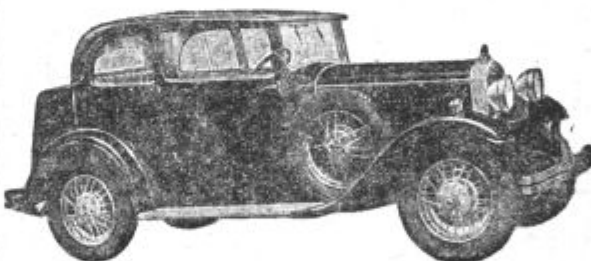
nepristranski ekonomična pojasnila, skice, načrte, proračune, nadzorstva itd. Telefon števil. 2-796.

Če boste zidali hišo ali hlev

boste potrebovali žebelje (žičnike), katere dobite najhitreje in poceni pri **SIMON PIRCU, Podnart**, predal 2.

„MORRIS“ avtomobili

angleški kvalitetni vozovi najnovejših konstrukcij modeli 1930.

Najmanjša poraba bencina in olja. Zato
znižane tovarniške cene

Zastopstvo za Slovenijo:

LJUBLJANA
Dunajska cesta 31

Telefon št. 27-59

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — sušica — kašelj — suhi kašelj
— sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhijalni katar
— katar požiralnika — zaslinjevanje — bruhanje krvi
— pljuvanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje —
bodljaji i. t. d. so ozdravljivi!

NA TISOČE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

„Nova umetnost prehrane“

katera je že mnoge rešila. — Isto lahko uporabljamo pri vsakem načinu življenja in ima to prednost, da se bolezen hitro zatne. — Telesna teža se zviša in apnenje, ki se polagoma stopnjuje, zaustavi bolezen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izborni kakovost moje metode, in radi priporočajo njeno uporabo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONI dobite moje knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Kogar bolezen muči, kdor se hoče hitro in temeljito ter brez posledic in nevarnosti rešiti bolečin, naj še danes piše!

Naglašam ponovno, da dobite moje razjasnitve popolnoma **zastonj**, brez vsake obveznosti od Vaše strani, ter bo Vaš zdravnik gotovo takoj pristal na ta, od prvovrstnih profesorjev kot izvrstno ocenjen

novi način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete ter boste takoj in v vsakem času od mojega tamošnjega zastopništva dobro postreženi.

Crpajte pouk in ojačano življensko voljo iz knjige izkušenega zdravnika. Knjiga vsebuje okrepitev in življensko uteho ter se obrača k vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanjí način znastvenega zdravljenja pljuč.

Moj naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 619.